

СТРОИТЕЛ

www.ksb.bg
www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

BLACK SEA GOLD
POMORIE

ЕЛЕКТРОХОЛА
ИПС

ЛЕО БЕТОНОВИ
ПРОДУКТИ

HLS Trade
BULGARIA

ГЕОСТРОЙ
ГРУПА ГЕОТЕХМИН

RAICOMMERCE
CONSTRUCTION

СТРОИТЕЛНА КОМПАНИЯ
БИАД-С
www.biad-s.com

ВАКО2
ЕЛЕКТРОИЗГРАЖДАНЕ
www.vako-02.com

60 МСК
www.mck.bg

pile
СОФИЯ

КАЛИСТРАТОВ
ГРУП

НТИ
BULGARIA

KMIC

RaTec
ROAD TECHNOLOGIES

РЕСПЕКТ БИНАР
РВ
СТРОИТЕЛНА КОМПАНИЯ

КОМАНС

БН БИЛДНИКС

ТЕРМАЛ
ИНЖЕНЕРИНГ

КАРО
ТРЕЙДИНГ

INSADIL
bulgarian petroleum company

МОНТАЖИ КО

ХИДРОСТРОЙ

ХИДРОМАТ
ХИДРОИЗОЛАЦИИ
ТОПЛОИЗОЛАЦИИ

Active Building

КСБ и Конфиндустрия България разширяват партньорството си

Предстои подписването на Меморандум за сътрудничество между двете организации

Мирослав Еленков
Ренета Николова

Камарата на строителите в България (КСБ) и Конфиндустрия България ще разширяват и нагараждат партньорството си. Това стана ясно по време на работна среща между инж. Любомир Качамаков, председател на УС на КСБ, и Франческо Пиколо, зам.-председател на Конфиндустрия България. На срещата присъстваха и Ева Ангелова, ръководител „Организиране на събития“ към Конфиндустрия България, и Ренета Николова, прокуриснт и главен редактор на в. „Строител“.

Двете страни констатираха, че строителният сектор в Италия и в България е изправен пред сходни предизвикателства. КСБ и Конфиндустрия България ще обменят добри практики и ще работят по общи приоритети като дигитализацията на строително-инвестиционния процес и намаляването на административната тежест.

Камарата и Конфиндустрия България ще подпишат и Меморандум, който ще разшири сътрудничеството между двете организации и ще очертае конкретни стъпки за бъдещи общи инициативи.

„Радвам се, че продължаваме и нагараждаме нашето партньорство с най-голямата работодателска организация в Италия“, посочи инж. Качамаков. Той допълни, че Камарата има много добри дългосрочни отношения и с Асоциацията на италианските строителни предприемачи (ANCE). И двете организации членуват в Европейската федерация на строителната индустрия (FIEC), на която инж. Качамаков бе два мандата вицепрезидент.

Снимка: Ренета Николова

ИНТЕРВЮ ▶ стр. 6-8

Кирил Вълчев, генерален директор на БТА:
Голямата цел на подписания договор между БТА и КСБ е да направим по-видим българския строителен бизнес

ОП НА КСБ ▶ стр. 10

Инж. Благой Козарев, зам.-председател на УС на КСБ и председател на ОП София:
Ще работим за по-голяма предвидимост, по-високи професионални стандарти и по-силен диалог между бизнеса и държавата

МЕСЕЧНА ПОРЦИЯ FIDIC ▶ стр. 12-14

Управление на ресурсите с договорите на FIDIC

Д-р инж. Владимир Вутов е новият председател на СД на „Вестник Строител“ ЕАД

Съветът на директорите на дружеството проведе първо заседание за годината

Ренета Николова

Съветът на директорите на „Вестник Строител“ ЕАД проведе първото си заседание за годината. Единодушно, като беше взето предвид и решение на УС на КСБ, д-р инж. Владимир Вутов бе избран за председател на Съвета на директорите и представляващ дружеството. Той получи поздравления и пожелания за успех от своите колеги и членове на СД инж. Любомир Качамаков, който е и председател на УС на КСБ, и инж. Благой Козарев, председател на ОП на КСБ - София, както и от прокуриста и гл. редактор на изданието Ренета Николова и екипа на медията. Д-р инж. Владимир Вутов благодари за

Снимка в „Строител“

пожеланията и подчерта, че ще работи за наградяване на постигнатото и за устойчивото развитие на в. „Строител“, както и досега.

От създаването на изданието на различни позиции в ръководството на КСБ, а в последните два мандата и като зам.-председател, член на ИБ и

УС на Камарата д-р инж. Владимир Вутов активно подкрепя дейността, развитието и инициативите на в. „Строител“ и допринася за напредъка и утвърждаването на медията на КСБ.

На заседанието на Съвета бяха обсъдени промени в устава на дружеството, свързани с приемането на евро като официална парична единица и необходимостта от преваутуване на капитала на дружеството. СД взе решение, което ще бъде внесено в УС на КСБ.

В следваща точка прокурият и гл. редактор Ренета Николова информира СД за изпълнението на бюджета и напредъка по планираните събития,

Д-р инж. Владимир Вутов е председател на Съвета на директорите на „Геострой“ АД – една от водещите строителни компании у нас. Той е с богат опит в областта на строителството. Компанията, която управлява в продължение на над 20 години, изпълнява разнообразни и мащабни проекти от инфраструктурното, промишленото и гражданското строителство.

Бил е в управителните органи на Камарата на строителите в България няколко последователни мандата, а през ноември 2025 г. беше избран за член на Контролния съвет на браншовата организация.

Притежава образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Подземно строителство“, професионално направление „Архитектура, строителство и геодезия“, а също и магистърски степени по „Маркшайдерство и геодезия“ и „Икономика на човешките ресурси“.

които предстои да се реализират през 2026 г., както и за старта на покаста „Ког Строител“ за годината.

СД одобри подписване на меморандум за сътру-

ничество с Историческия музей – Дряново, и бъдещи на прокуриста изготвянето му.

Приет бе и график на заседанията на Съвета до края на 2026 г.

Конфиндустрия България представи своя нов Генерален съвет

Мирослав Еленков

Конфиндустрия България представи своя нов Генерален съвет по време на специално събитие, което се проведе на 19 февруари в София. То събра представители на институциите, бизнеса и дипломатическия корпус и

бе открито от посланика на Италия в България Н.Пр. Марчело Апицела.

В своето обръщение Н.Пр. Апицела подчерта сложността на настоящия момент, безразличен от геополитически, енергийни и икономически трансформации. Той изрази убежденост, че организацията

притежава необходимите инструменти, с които да подкрепи усилията на италианския бизнес в България да преодолее предизвикателствата, пред които е изправен.

Новият председател на Конфиндустрия България е Нунцианте Кораджо. „Живеем в свят, който се

променя бързо, Конфиндустрия България цели да бъде надежден съюзник на бизнеса, способен да превърща предизвикателствата във възможности за растеж“, каза той. Кораджо посочи, че програмата му за периода 2025-2029 г. се основава на три основни стълба –

развитие на човешкия капитал, институционален диалог, „зелена“ и дигитална трансформация.

В новия Генерален съвет влизат Ангела Конто, зам.-председател и председател на Група млади предприемачи, Джовани Мартинели, зам.-председател, отговарящ за

„Инфраструктура и строителство“, Франческо Пиколо, зам.-председател, отговарящ за „Интернационализацията“, Андrea Риста, зам.-председател, отговарящ за „Киберсигурност“, Невена Сенгрева, зам.-председател, отговарящ за „Индустрията и асоциативното развитие“.

МОЯТ ИЗБОР Е КОМАТСУ

**БЕЗБРОЙ ПРИЧИНИ
ДА ИЗБЕРЕТЕ КОМАТСУ.
ПОИНТЕРЕСУВАЙТЕ СЕ
ЗАЩО ОТГРУВА СИ!**

- СВРЪХПРОИЗВОДИТЕЛНИ
- СУПЕРИКОНОМИЧНИ
- ИЗКЛЮЧИТЕЛНО НАДЕЖДНИ

ЧЕЛНИ ТОВАРАЧИ СРЕДЕ КЛАС

КОМБИНИРАНИ БАГЕР-ТОВАРАЧИ

КОЛЕСНИ БАГЕРИ

ЧЕЛНИ ТОВАРАЧИ

БУЛДОЗЕРИ

Служебното правителство с министър-председател Андрей Гюров встъпи в длъжност

Предсрочните избори за Народно събрание ще бъдат на 19 април

Снимка Мартин Стоянов

Страницата
подготви
Емил Христов

На 19 февруари в Градната зала на Министерския съвет се проведе церемония по предаване на изпълнителната власт на служебното правителство с министър-председател Андрей Гюров. Това стана, след като президентът на Република България Илияна Йотова подписа укази за назначаване на служебно правителство и за насрочване на предсрочни избори за Народно събрание на 19 април 2026 г.

В рамките на събитието изказвания направиха досегашният министър-председател Росен Желязков и служебният премиер Андрей Гюров.

Желязков заяви, че моментът не е просто церемониален, а бележи предаване и поемане на отговорност. Той подчерта значението на приемствеността в управлението и благодари на досегашните министри и администрацията за вземаните навремени решения.

Гюров определи момента като повратен и подчерта, че демокрацията позволява на гражданите

чрез своя вот да осъществят смяна на властта без сътресения за държавата. Той очерта приоритетите си – възстановяване на доверието чрез прозрачност и отчетност, гарантиране на честни избори и осигуряване на икономическа стабилност.

Преди церемонията служебното правителство положи клетва пред 51-вото Народно събрание. Премиерът и министрите тържествено се заклеха да спазват Конституцията и законите на страната и да се ръководят от интересите на народа.

В състава на новия МС има трима вицепремиери. Андрей Янкулов е зам. министър-председател и министър на правосъдието, Мария Негина е вицепремиер по европейските средства и Стоил Цицелков е вицепремиер за честни избори.

Останалите министри в кабинета са: Георги Клисурски – на финансите, Емил Дечев – на вътрешните работи, Надежда Нейнски – на външните работи, Ангелина Бонева – на регионалното развитие и благоустройство, Корман Исмаилов – на транспорт

та и съобщенията, Хасан Агемов – на труда и социалната политика, Атанас Запрянов – на отбраната, Ирена Младенова – на иновациите и растежа, Сергей Игнатов – на образованието и науката, Михаил Околийски – на здравеопазването, Наїден Тодоров – на културата, Иван Христанов – на земеделието и храните, Юлиан Попов – на околната среда и водите, Ирина Щонова – на икономиката и индустрията, Трайчо Трайков – на енергетиката, Георги Шарков – на електронното управление, Ирена Георгиева – на туризма, и Димитър Илиев – на младежта и спорта.

Ангелина Бонева оглави Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Новият служебен министър на регионалното развитие и благоустройството Ангелина Бонева официално пое управлението на ведомството от своя предшественик Иван Иванов, съобщиха от МРРБ. На церемонията по предаване на властта Бонева е заявила, че основната ѝ мисия през следващите три месеца ще бъде работата за честни избори, осигуряването на стабилност в сектора и недопускане спорането на ключови инфраструктурни обекти. Като водеща задача в работата си новият министър е посочила и организационно-техническата подготовка на предстоящите избори в частта, която е от компетенциите на МРРБ и ГД ГРАО.

„Влизам в министерството с ясна задача да бъде добър стопанин за тези три месеца. Моята цел не са политическите обещания, а експертното управление. МРРБ не трябва да спре да работи – проектите продължават, а прозрачността ще бъде водеща“, е била категорична министър Бонева.

Досегашният министър Иван Иванов е пожелал успех на служебния кабинет и е подчертал, че остава ведомството в добро състояние, с напредък по много от ключовите проекти и работата по тях може да продължи с високо качество и в добри темпове.

ОГРАНИЧЕНО ПРОСТРАНСТВО, МАКСИМАЛНА ПЪРГАВИНА!

ВЕРИЖЕН БАГЕР 915 FCR

МОЩНОСТ: 84,3 kW

ДВИГАТЕЛ: Cummins

ВЪЗМОЖНОСТ ЗА БЕЗПЛАТЕН ТЕСТ

РАЗЛИЧНИ ОПЦИИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

0890 21 31 41 WWW.ZEMEKOP.COM

ЗГП - ЗАВОДИ ЗА ГОРЕЩО ПОЦИНКОВАНЕ

Прилагаме линейно поцинковане и единствени на територията на България - услугата горещо поцинковане чрез центрофугиране.

Групата ЗГП - Заводи за горещо поцинковане цели чрез своите услуги да допринесе за повишаването на конкурентоспособността на местните фирми в сферата на металлообработването, чрез увеличаване на живота на тяхната продукция и намаляването на експлоатационните разходи за техните крайни клиенти.

гр. Пловдив
Асеновградско шосе
(срещу КЛИМ)
тел: 032/ 207 930
факс: 0887 337 132
e-mail: info@zgp.bg

гр. Каспичан
ул. Александър
Стамболийски 34
тел: 05327/ 6300
факс: 05327/ 6301
e-mail:
info_kaspichan@zgp.bg

гр. Пловдив
Асеновградско шосе
(до КЛИМ)
тел: 032/ 638 438
факс: 032/ 638 446
e-mail:
info_plovdiv@zgp.bg

ЛОГИСТИЧЕН ЦЕНТЪР
гр. София, Казичене
ул. Индустриална зона
тел: 032/ 207 930
факс: 0887 337 132
e-mail:
office_kazichene@zgp.bg

Одобрени са четири проекта за близо 7 млн. евро за развитие на интермодални терминали

Страницата подготви
Десислава Бакърджиева

Министерството на транспорта и съобщенията (МТС) одобри четири проекта за подпомагане на интермодални оператори и развитие на съществуващи терминали. Това става ясно от официална информация на ведомството, в която се посочва, че стойността на проектите е близо 7 млн. евро. Те ще се финансират по процедура „Подпомагане на интермодални оператори, включително развитие на съществуващи терминали“ на Програма „Транспортна свързаност 2021-2027“.

От МТС уточняват, че става от проектите включ-

ват доставка на техника и рехабилитация на железен път за достъп на пристанищен терминал „Варна-Запад“ и закупуване на нов мобилен кран за пристанищен терминал „ПЧМВ-Варна“. Другите два предвиждат рехабилитация на железен път,

изграждане на зарядна станция и модернизация на терминал „Долно Езеро-во“ – Бургас, както и доставка на техника за „КРЗ Порт Бургас“.

„Инвестициите ще повишат ефективността на терминалите, ще увеличат капацитета за

обработка на товари и ще насърчат използването на комбинирани превози. Основен акцент е поставен върху технологиите с нулеви емисии и подобряването на железопътната инфраструктура с цел по-екологичен и устойчив транспорт“, подчертават от министерството.

Общата стойност на процедурата „Подпомагане на интермодални оператори, включително развитие на съществуващи терминали“ е близо 17,6 млн. евро. Нейната цел е да подкрепя развитието на устойчива, интелигентна и интермодална TEN-T мрежа, както и националните цели за повишаване конкурентоспособността на транспортния сектор и ограничаване на негативното въздействие върху околната среда.

Проектът AIRISE – Изкуствен интелект за производството на МСП

Проект AIRISE, на който Камарата на строителите в България (КСБ) е посланик, може да Ви помогне да внедрите изкуствен интелект (AI) в производството си, ако сте малко или средно предприятие.

Предлагаме Ви 6 области, от които да изпробвате AI в производството си:

- Услуги с изкуствен интелект за проектиране и инженеринг – продукти, продуктова линия, съобяване, модулност;

- Услуги с изкуствен интелект за мониторинг и контрол на процеса – контрол на качеството, откриване на дефекти, съответствие на процесите;

- Услуги с изкуствен интелект за производствени операции – индивидуализирани продукти, превантивна поддръжка, манипулационни системи;

- Услуги с изкуствен интелект за производствена верига – производство, изпълнение, продукция, планиране, сигурност, безопас-

ност;

- Услуги с изкуствен интелект за верижата на доставки – снабвяване с материали, доставка, логистика;

- Услуги за обучение – за внедряване на услуги с AI, за етични норми при използването на AI, за събиране и управление на данни.

Чрез екосистемата на AIRISE, <https://airise.eu/ecosystem>, можете да оцените готовността на бизнеса си за внедряване на AI в производството, да прегледате какви продукти с AI можете да внедрите, да изчислите разходите си за внедряване на AI и да се запознаете със стандартите при използването на изкуствен интелект и как да ги приложите.

Повече информация за проект AIRISE можете да получите на адреси <https://airise.eu/> и <https://projects.ksb.bg/airise>, както и на Архитектурно-строителната седмица от 11-14 март 2026 г. в Интер Експо Център София, където КСБ ще вземе участие.

АПИ: До 16 март се подават оферти за основен ремонт на 17 км пътища в Северозападна България

До 16 март могат да се подават оферти по обществената поръчка за избор на изпълнител за изготвяне на технически проект и строителство (инженеринг) на основния ремонт на два пътни участъка от републиканската мрежа в област Видин. Прогнозната стойност на търга е 17 789 112 евро

без ДДС, съобщиха от Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ). За изпълнението на обектите АПИ е кандидатствала за финансиране по Програма „Развитие на регионите 2021-2027“.

Обществената поръчка е в две обособени позиции. Първата е за основния ремонт на 9 км

от път III-1401 Вещица – Белоградчик (от 34-ти до 43-ти км) на територията на община Белоградчик. Втората позиция е за 8 км от III-1102 Кладоруб – Салаш (от 26-и км до 34-ти км). Третокласният път преминава през общините Белоградчик и Димово.

Проектирането ще се извършва в три междин-

ни етапа, като срокът за изпълнението им е 100 календарни дни, а прогнозният срок на строително-монтажните дейности е 360 календарни дни.

„През ноември 2025 г. беше обявена обществената поръчка за строителен надзор при основния ремонт на пътищата, като работата на комисията по разглеждане на офертите продължава“, припомнят от АПИ.

Честит рожден ден!

22 февруари

Инж. Михаил Драганов, член на ОбЛС на ОП на КСБ – Разраг

МУЛТИФУНКЦИОНАЛНИ ШРЕДЕРИ

KOMPLET
NEVER ENOUGH

KROKODILE

ВАЛОВЕ
ЗА ДЪРВО

ВАЛОВЕ
ЗА БЕТОН

ECOSOL
BULGARIA

www.ecosol.bg

office@ecosol.bg

0888 133 302

www.strotech.bg

**НЕОБХОДИМО И
ДОСТАТЪЧНО УСЛОВИЕ
ЗА ВСЕКИ СТРОИТЕЛЕН
БИЗНЕС**

**КОМБИНИРАН
БАГЕР-ТОВАРАЧ MST**

**ЕДИНСТВЕНАТА НА ПАЗАРА
СТАНДАРТНО ОБОРУДВАНА
МАШИНА С ПИЛОТНО
УПРАВЛЕНИЕ**

- ✓ Двигател - Perkins, 100 ph, Stage V
- ✓ Управление - джойстици
- ✓ Аксиално бутална хидравлична помпа
- ✓ SRS - Система за компенсирание
неравностите на терена при
движение с и без товар

MST

Кирил Вълчев, генерален директор на Българската телеграфна агенция:

Голямата цел на подписания е да направим по-видим

Ще се радваме да бъдем медиен партньор на събитията, които организират Камарата и вестник „Строител“ през годината

Ренета Николова

Г-н Вълчев, Българската телеграфна агенция (БТА) и Камарата на строителите в България (КСБ) подписаха договор за сътрудничество. Какви са ключовите цели на това партньорство?

Този договор е съвсем прагматичен. Идеята е системно БТА да получава информация, включително снимки и видео от различни събития и други дейности на Камарата на строителите в България. И това да се случва всяка седмица. Отделно очакваме информация и за дейностите на членовете на КСБ, като идеята е да има повече новини за иновациите, които използват българските строителни фирми.

БТА пише за българския бизнес с имената му, с наименованията на компаниите, като по този начин се опитваме да бъдем пример и за останалите медии, че когато става дума за новини, а не за реклама, няма никакви нито нормативни, нито етични пречки да се говори с имената на българския бизнес, а не както доста често срещаме, с общи понятия, като „една строителна фирма“, „управител на компания“ и така нататък. И още по-голямата цел е чрез тази седмична информация браншът да започне да има системно присъствие изобщо в родните медии, които могат свободно да използват информацията на БТА. Ще разчитаме в този процес много на в. „Строител“, откъдето очакваме да получаваме основната част от новините.

По този начин заедно с изданието на Камарата ще можем да помогнем за по-голяма видимост на българските строители, като БТА може да осигури такава видимост и в чужбина чрез английската си емисия, защото има български компании, които работят много добре и на чужди пазари.

БТА искаме да дадем пример и за една друга посока на сътрудничество с утвърдени браншови организации като Камарата на строителите. Ние имаме проект, наречен „Светът на новините“, който цели да преобрази емблематич-

ната сграда на Агенцията на бул. „Цариградско шосе“ 49 в София, както и околното пространство. Този проект стана част от одобрените от Интегрирания план за развитие на София. Той получи финансиране от Министерството на регионалното развитие и благоустройството и съвсем разбираемо голяма част от нещата, които трябва да бъдат свършени, са свързани със строителни дейности. Ние се обърнахме към КСБ с молба да ни съдейства с експертиза при изготвянето на заданията, оценката по подадените предложения и след това при самата реализация. Ще очакваме от Вас да ни помогнете за по-голямата разгласа, така че да се включат много български строителни компании.

Чудесно. Как очаквате това сътрудничество да се отрази на представянето на строителния сектор освен на централно и на регионално ниво, където и БТА, и Камарата имат предста-

вителства и силно присъствие?

Всъщност това е една от другите цели. БТА има 33 кореспондентски бюра с национални пресклубове в страната и още 10 извън нея. А от друга страна КСБ също присъства във всички български области. Поради непрекъснатото намаляване на регионалните медии в България на много места БТА е единственият източник на информация. Ако успеем да постигнем това, за което се договорихме с Камарата на строителите в България, ние ще имаме достатъчно информация не само на централно равнище, но на регионално ниво.

Когато правим по-видима дейността на бизнеса, започнат да виждат в градовете и селата, където са родени, където учат, аргументи да остават да работят и да живеят там.

Вие като генерален директор стартирахте подписването на споразумения с институции и организации. Колко договора за партньорство има вече подписани от страна на БТА до този момент и какво стои зад тези сътрудничества, какво Ви мотивира да ги развивате?

Голямата цел е да правим видим българския бизнес, защото в новините, в които обичайно взимат връх инциденти, проблеми, грешки, твърде рядко намират място информация за постиженията на бизнеса. Искаме да осигурим платформа за всички наши медии, така че те да бъдат информирани за нови продукти, инвестиции, нови пазари, социални програми, за които доста трудно се намират данни.

БТА вече има договори с повече от 50 организации в сферата на икономиката. През 2021 г. създадохме специална редакция „Икономика“, каквато по този момент нямаше. Имаше отделни публикации в редакцията

като международна и вътрешна информация, а в момента една от най-бързо развиващите се редакции е именно „Икономика“. И част от информацията, която получаваме и публикуваме, е именно по силата на двустранни споразумения с браншови организации в различни сфери на бизнеса, както и такава по двустранни сътрудничества между България и различни държави. Такива договори имаме десетина.

Също така имаме договор с КНСБ, предстои подписването на такъв с Конфедерацията на труда „Подкрепа“ в началото на февруари. Партнираме си и с четирите национално представени работодателски организации. Всички те си изграждат навика да информират чрез БТА българските медии - а това означава и цялото общество - за своите дейности и дейностите на членовете си, така че икономиката на България да стане по-видима.

Това е вторият Ви мандат начало на Агенцията. Кои са най-важните промени, които направихте през изминалия мандат?

Най-голямата промяна беше осигуряването на свободен достъп до информацията на БТА. В света на свободната държава беше неправомерно да бъде платена. Но всъщност го 2021 г. регламентът в България беше такъв. Той все още работи в редица държави по света, които следват остарелия модел, според който на информацията се лега като на пазар, а не като на човешко право.

С решение на парламента за промяна в Закона за БТА Агенцията освободи достъпа до информацията си емиси и в момента всички медии - както тези в България, така и в чужбина чрез английската емисия, могат свободно да използват новините ни.

Когато в началото на 2021 г. станах генерален директор на БТА, Агенцията имаше само седем абоната от чужбина, от които пет всъщност използваха Агенцията по силата на бартер, тоест на размяна на информация.

Сега това се промени.

Друга голяма промяна бе свързана със започнатата от моя предшественик Максим Минчев инициатива за изграждане на кореспондентска мрежа във всички областни градове на страната, както и в по-големи необластни центрове, и то вече с минимум двама души, а в големите градове и с по петима.

Едновременно с това започнахме да възстановяваме кореспондентската мрежа на БТА и в съседните на България страни, каквато мрежа е имало го началото на 1990 г. Агенцията вече има национални пресклубове с постоянни кореспонденти, изпратени в България в Република Северна Македония, в Турция, в Букурещ - Румъния, в Белград - Сърбия. Този месец открихме такъв и в Атина - Гърция. Едновременно с това продължихме да разширяваме кореспондентската си мрежа в региони с голямо българско население извън границите на страната. Към пресклубовете в Босилеград в Западните покрайнини в Сърбия и Тараклия в Молдова прибавихме национален пресклуб в Одеса в Украйна, и то още почти веднага след началото на войната, тъй като в региона живеят по официални преброявания между 150 и 160 хил. българи, а в самия град те са между 50 и 60 хил.

Друга голяма посока на промяна в Агенцията беше изграждането на нов архив, в който от пращния каратаван в централната сграда на БТА в София подгрехиме по модерен начин и с климатизация архивите с новини, които на хартия са повече от 5 млн. страници от 1898 г. до преминаването изцяло на електронни носители в началото на нашия век, както и близо 2 млн. снимки. Говорим за най-богатия снимков архив на България. Този година сме пред завършване на цифровизацията на архива, която реализираме по Националния план за възстановяване и устойчивост, така че

ДОГОВОР МЕЖДУ БТА И КСБ БЪЛГАРСКИЯ СТРОИТЕЛЕН БИЗНЕС

освен достъп в новоизградената читалня на БТА в сградата в София се навяваме да можем да осигурим и пълен достъп по електронен път до това безценно богатство - новините от три столетия в България.

С председателя на УС на КСБ инж. Любомир Качамаков имаме възможност да видим архива, наистина е впечатляващо това, което е направено, и изглежда чудесно. Надявам се в скоро време наистина да може да се ползва и онлайн, защото има много интересни неща, които можем да видим там, особено в сферата, която нас ни интересува - строителството.

Да, всъщност инж. Качамаков получи за архива на КСБ безценен том с новините за Камарата и снимки от събития на отрасловата организация,

Снимка в „Строител“

През януари генералният директор на БТА Кирил Вълчев и председателят на УС на КСБ Любомир Качамаков подписаха договор за сътрудничество между двете организации

които архивът на БТА пази от създаването на КСБ до наши дни.

Какви са целите, които си поставяте за втория мандат?

Прег мен има две предизвикателства. Аз озглавих концепцията си, която представих пред народните представители преди избора ми за втори мандат, защото

той се разпростира до началото на 2031 г., „БТА 2030 – постоянство и напредък“. Едно от предизвикателствата е да проявим постоянство в нещата, които вече направихме.

Да съхраним и прогължим да развиваме кореспондентската мрежа, да поддържаме новите формати, чрез които Агенцията започна да достига до повече медии и хора. Освен че разширихме изключително много фотоемисиите и видеоемисиите, прибавихме инфографики и започнахме да присъстваме в девет социални мрежи, които осигуряват много по-голям достъп до новините на БТА.

Другото огромно предизвикателство е напредъкът в използването на изкуствения интелект, който може да бъде в огромна помощ в работата на журналистите. Затова планираме да изградим институт, който наречем ВТАИ - една вътрешна структура, в която като консултанти да поканим представители на организациите, които работят с изкуствен интелект в България. Става дума за

структури към университетите - Софийския университет „Свети Климент Охридски“ – INSAIT и GATE, но и в лаборатории за ИИ в още няколко български университета, най-вече техническите, също институти на Българската академия на науките, асоциации на бизнеса в различни сфери на технологиите и заедно да се опитаме да изградим строен план за използването на AI не само в БТА, а и изобщо в българските медии, като разработваме различни нови или подобряваме вече съществуващи софтуерни решения.

Как вижгате бъдещото развитие на БТА?

Със спазване на първо място на това, което идва от голямата традиция на Агенцията, а именно информацията винаги да бъдат с ясен източник и да

► стр. 8

КОМБИНИРАН БАГЕР-ТОВАРАЧ CAT®

МОДЕЛ 432

* Първите 12 мес. пълна гаранция, следващите 24 мес./3000 м.ч., гаранцията важи за силово предаване и хидравлична система.

ПРЕДИМСТВА:

- **Икономичност** - спестява до 10% гориво
- **Екологичност** - двигател Cat C3.6, който отговаря на най-новите стандарти за вредни емисии Етап V
- **Ефективност** - мощна хидравлика с дебит 187 л/мин, когато имате нужда от нея
- **Интерактивност** - дисплей, при който може да избирате от 3 режима мощност в зависимост от конкретните нужди
- **Комфорт** - електрохидравлични джойстици, монтирани на седалката, позволяващи максимална производителност и по-голяма прецизност при работа

Елтрак България ЕООД
тел. 0700 148 48
info@eltrakbulgaria.com
www.eltrakbulgaria.com

Кирил Вълчев, генерален директор на Българската телеграфна агенция:

Голямата цел на подписания договор между БТА и КСБ е да направим по-видим българския строителен бизнес

» стр. 7

има чисти факти в новините без оценки, без лични мнения на журналистите. Това е всъщност първото фундаментално стъпало за журналистиката навсякъде по света - да знаеш фактите, а те се осигуряват от информационните агенции. След това идват останалите медии, на които всички разчитаме да използват тези факти в другия дял на журналистиката - публицистиката, там където трябва да бъдат подредени и обяснени новините, включително с коментари и анализи.

В контекста на обществено доверие към медиите как БТА успява да отстоява репутацията си на надежден и безпристрастен източник на информация, което е много трудно в днешно време?

Камо носи редакционна отговорност за всичко, което публикува. За разлика от социалните мрежи, в които мнозина смятат, че могат да се държат като журналисти, да разпространяват информации, които често пъти се оказват лъжливи новини или просто прикрити мнения, без да става ясно чий са, и после доста лесно да се отрекат от тях. В БТА новините са точно обратното - с ясен източник, без оценки и с отговорност на тези, които ги публикуват. Всъщност това е и голямото бъдеще на сериозните медии, които няма да изчезнат в конкуренцията със социалните мрежи именно защото в тях работят журналисти, които носят отговорност, а не просто потребители.

Според Вас как изглежда днешната журналистика и накъде се движи тя в един все по-динамичен и дигитализиращ се свят?

Голямото предизвикателство е как ще бъде използван от журналистите, от медиите изкуственият интелект. Има такива, които се страхуват

По случай 127 години от излизането на първия свой бюлетин БТА представи обновената фасада на сградата си

както ще се случи с професията на журналиста. Но истината е, че това е една от професиите, които не са застрашени от ИИ, защото той работи с вече натрупана преверителна информация, която обработва по различни начини, и така може да дава отговори на много въпроси. Но няма как той да отрази едно събитие, което се случва в момента. Той може да бъде единствено помощник и на репортера, и на редактора с превръщането на аудиозаписи в текст, със субтитриране, с превод. БТА в момента е почти готова с нарочни правила, посветени на използването на изкуствения интелект в Агенцията, и те се свеждат до много ясно изискване - в началото и в края на всяка новина от Агенцията трябва да стои живият естествен интелект на репортера и редактора. Дори когато ние насърчавме използването на ИИ в техническа помощ на журналиста, задължително е първо редактор да му даде заданието, а след това внимателно да провери отговора. Защото за да може да се използва AI добре, трябва човек да му зададе правилно въпрос в конкретен контекст и след това критично да оцени отговора. Нещо,

което журналистите правят от векове.

Как ефективно може да се отговори на едно от най-сериозните предизвикателства към момента - потокът от дезинформация и генерирана фалшиво съдържание? Спомням си, че преди години бяхме заедно в Комисията по етика в електронните медии и по това време като че ли нещата бяха полесни и по-ясни. Но сега как може да се справим с това ново предизвикателство?

Светът от векове помни два начина, по които можеш да отговаряш на лъжата. Единият е, като се опитваш да я ограничиш. Това, което крие обаче голям риск при този избор, е налагането на цензура. Защото за да казва някой кое е истина и кое е лъжа, кои медии да продължат да съществуват или пък кои да бъдат ограничени, трябва да има независим орган, на когото да се доверим да взема тези решения.

Впрочем такъв подход е измислен още в Древния Рим, където е имало цензори. Тяхната задача първоначално била да се грижат за морала в обществото. В един момент обаче те добили изключителна власт да вземат решения за това кое е правилно, кое не и съвсем не били застраховани от грешки или пък от възможности за влияние от силните на деня. Този подход в съвременния, в модерния свят изглежда почти практически неприложим. Макар че има страни, в които интернет е напълно ограничен и гражданите нямат достъп до него, със сигурност ние не бихме искали да живеем в такава обществена.

Другият начин е лъжа-

сътрудничеството с БТА ще ни бъде много полезно. Продължаваме още малко с темата за ИИ. Казахте, че според Вас професията не е застрашена, но има прогнози, че дори журналистиката ще изчезне и ще бъде заменена от изкуствения интелект?

Както казах, изкуственият интелект не може да замести репортера на мястото на събитието, нито напълно редактора, който винаги трябва да взема окончателно решение за публикуване на текст, снимка или видео. Тук е изключително важно медиите да въведат ясни правила. В БТА например се работи по правила, които изрично забраняват използването на изкуствен интелект във фотографии и видео, защото никой не би искал да бъде показан на място, на което никога не е бил, или да му бъдат приписани думи, които не е казал. Именно тази редакционна отговорност е сфера, в която традиционните медии не могат да бъдат заместени - за разлика от съдържанието в социалните мрежи, където пообщи практики често се използват по нечестен начин.

Вестник „Строител“ е официалното издание на Камарата и организира мероприятията на браншовата организация. Как виждате нашето сътрудничество в контекста на подписаното споразумение. Използвам случая да Ви покана за партньор на събитията, свързани с политиките и дейността на КСБ, които Камарата и в „Строител“ превиждат да бъдат проведени през годината.

Това всъщност е другият голям смисъл на споразумението за партньорство, което подписахме с Камарата. Ще се радваме да бъдем медиен партньор на събитията, които организират браншовата организация и вестникът. Считам, че това ще даде възможност за по-голяма публичност на самите събития и резултатите от тях. Изключително разчитаме точно на вестник „Строител“ да ни помага в нещо, което е по принцип проблем за представянето на много различни сфери в България, тъй като журналистите не могат да бъдат достатъчно дълбоко специализирани в различни области така, както едно специализирано издание като Вашето. В този смисъл ще очакваме от Вас,

Срещна с българската общност в Олшанка (Украйна), октомври 2024 г.

но за човек да се ориентира сред хилядите новини.

Във в. „Строител“ ние стриктно спазваме правилата за обективност и достоверност на информацията, за да можем да бъдем максимално полезни на бранша и всички потребители на информацията, касаеща строителния сектор. Задължително се посочва автор или източник на информацията, при всякакви съмнения се прави проверка. Считам, че

Въпреки това Агенцията гледа на социалните мрежи не като на заплаха или конкуренция, а напротив, като на още една възможност за стигане до повече хора. Въпросът тук пак е как ги използваме, така че да не усиливаме лъжите или речта на омразата. Например в БТА взехме нелекото решение да ограничим коментарите от невярфицирани профили, което да бъдем сигурни кой коментира под нашите публикации.

от една страна, да има навременна, а от друга - и лесно и достъпно обяснена информация за строителния бранш в България.

Благодаря Ви за това интервю. Мисля, че слагаме едно добро начало на годината. Пожелавам на Вас все така успешно да ръководите БТА и през годината да реализирате добро партньорство в предстоящите инициативи.

И аз също благодаря, за мен беше удоволствие.

Нови електромобили подпомагат работата на репортерите и кореспондентите на Агенцията в София и в страната

Председателят на ОП на КСБ – Перник, инж. Таня Каменова отбеляза 70-годишен юбилей

Калина Каменова,
ОП на КСБ - Перник

На 5 февруари председателят на Областното представителство на КСБ в Перник инж. Таня Каменова, която е и член на Комисията за воденето, подържането и ползването на Централния професионален регистър на строителя (ЦПРС), отпразнува своя 70-годишен юбилей. Преди редовното заседание на Комисията за ЦПРС инж. Каменова бе приятно изненадана от своите колеги. Вр.и.д. изпълнителен директор на КСБ и финансов директор на Камарата Капка Асенова поднесе огромен букет на инж. Таня Каменова.

Доц. г-р инж. Георги Линков, председател на Комисията за ЦПРС, връчи на инж. Каменова грамота и плакет от името на Регистъра. Той ѝ пожела здраве и успехи и още много рождени дни, които да посрещне в настоящия състав на Комисията за ЦПРС. Доц. Линков отбеляза, че единствената драма в състава ѝ – инж. Таня Каменова, внася

Снимки авторът и в „Строител“

свежест и същевременно дисциплина в Комисията.

Инж. Каменова получи поздравления по случай юбилея си и от ръководителя на звено „Регистър“ в КСБ Георги Грънчаров, както и от всички служители от Централно звено „Регистър“.

Инж. Таня Каменова благодари на колегите си за уважение-

то и приятната изненада, която ѝ поднесе по повод 70-ия ѝ рожден ден.

В офиса на вестник „Строител“ прокуристът и главен редактор на изданието Ренета Николова връчи на инж. Каменова поздравителни адреси от името на председателя на УС на Камарата инж. Любомир Качамаков и Управителния съвет на КСБ, както и от Съвета на директорите и екипа на в. „Строител“.

„Използвам случая да Ви благодаря, че не спирате да работите за утвърждаването на авторитета на КСБ и за развитието на Областното представителство на Камарата в Перник. През годините сте заемали различни позиции в ръководните органи на КСБ и на ОП Перник, ангажирана сте и с дейността на Комисията за подържането и ползването на ЦПРС, а през есента на 2025 г. колегите Ви от Областното представителство в Перник Ви гласуваха доверие да застанете отново начело на структурата. Безспорно професионализмът, опитът и качествата Ви са ценни за Камарата. Надявам се и напред заедно да допринасяме за развитието на КСБ и за просперитета на строителния бранш“, пише в поздравителния адрес от инж. Качамаков.

„За изданието Ви сте не само уважаван и ценен партньор, но и скъп приятел“, заяви Ренета Николова.

НСВ НАЦИОНАЛЕН КЛУБ НА СТРОИТЕЛИТЕ - ВЕТЕРАНИ

Уважение и приемственост между поколенията!

ДО

Инж. Тодор Топалски – 85 г., Почетен председател на НКСВ
Соня Илиева – 75 г., РКСВ Русе
Панчо Койчев – 70 г., РКСВ Варна
Веселин Ианев – 80 г., РКСВ Самоков
Мария Райчева 85 г., РКСВ Добрич
Таня Каменова – 70 г., РКСВ Перник
Асен Иванов – 85 г., РКСВ Благоевград
Станчо Воденичаров – 85 г., РКСВ Самоков
Росен Русев – 70 г., РКСВ Добрич
Тодор Христов – 75, секция „Строители воини“
Дани Едрев – 85 г., РКСВ Бургас
Янко Янков – 70 г., секция „Строители воини“
Иванка Миланова – 80 г. РКСВ Монтана
Атанас Сърбов – 80 г., секция „Транспортно строителства“
Петър Алексков – 75 г., РКСВ Перник

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

От името на Управителния съвет на Националния клуб на строителите ветерани и лично от мое име най-сърдечно Ви поздравявам с Вашия юбилей!

Вие отдавате своя труд и професионален опит за просперитета на Родината ни България.

Пожелаваме Ви здраве, бодр дух и дълги години да се радвате на уважението на Вашите близки, колеги и съграждани!

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

Февруари 2026 г.

ИНЖ. ВИКТОР ШАРКОВ
Председател на УС на НКСВ

„Благодарим Ви за отношението и за ползотворното сътрудничество през годините. Заедно отразяваме и популяризираме дейността на КСБ и на ОП Перник независимо от позициите, които сте заемали в Камарата. Изключително сме радостни, че през 2025 г. отново застанахте начело на ОП на КСБ – Перник, и че продължаваме да работим за това да информираме професионално

и обективно нашите читатели за дейността и постиженията на областната структура на Камарата. Убедени сме, че ще реализираме и множество съвместни инициативи. Използваме случая да Ви благодарим за интервюто, което дадохте за в. „Строител“, и да Ви уверим, че винаги сте добре дошла на страниците на изданието“, е записано в адреса от вестник „Строител“.

A JOHN DEERE COMPANY

W WIRTGEN GROUP

За вашия успех.

www.wirtgen-group.com/technologies

CLOSE TO OUR CUSTOMERS

ПЪТНИ И МИНЕРАЛНИ ТЕХНОЛОГИИ. Силата на WIRTGEN GROUP се базира на продуктите ѝ марки – WIRTGEN, VÖGELE, HAMM, BENNINGHOVEN и KLEEMANN – с техния несравнимо богат опит. Доверете се на екипа на WIRTGEN GROUP.

Виртген България ЕООД • 1588 Кривина (София), ул. Розова градина 10 • тел.: 02 851 90 24
office.bulgaria@wirtgen-group.com

www.wirtgen-group.com

WIRTGEN / VÖGELE / HAMM / KLEEMANN / BENNINGHOVEN

Инж. Благой Козарев, зам.-председател на УС на КСБ и председател на ОП София:

Ще работим за по-голяма предвидимост, по-високи професионални стандарти и по-силен диалог между бизнеса и държавата

Активно ще участваме в изпълнението на политиките на КСБ, така че максимално ефективно да защитаваме интересите на своите членове и на бранша

Снимка „Райкомерс Конструкции“ ЕАД

Росица Георгиева
Ренета Николова

Инж. Козарев, приемете поздравите от екипа на в. „Строител“ за избирането Ви за зам. председател на УС на КСБ и председател на най-голямото Областно представителство на Камарата - това в София. В началото на разговора кажете няколко думи за себе си.

Благодаря! Професионалният ми път изцяло е свързан със строителството, по-конкретно с водната инфраструктура и хидротехническото строителство. В момента съм председател на Съвета на директорите на „Райкомерс Конструкции“ ЕАД, а в рамките на браншовите организации съм зам.-председател на Управителния съвет на Българската асоциация по водите (БАВ) и зам.-председател на УС на Камарата на КСБ – София.

През годините съм работил както на терен, така и на управленско ниво – в реализацията на значими инфраструктурни проекти, в диалог с възложители и институции, и в процеси, които изискват дългосрочна визия и отговорност. Натрупаният опит ми дава ясно убеждение, че устойчивото развитие на строителния сектор изисква не само професионализъм, но и активна позиция в защита на бранша.

Приемам избора ми за председател на ОП на КСБ – София, като отговорност към колегите и към сектора – да работим за по-голяма предвидимост, по-високи професионални стандарти и по-силен диалог между бизнеса и държавата.

Какви ще бъдат приоритетите в дейността Ви през настоящия мандат?

Една от основните задачи на ОП на КСБ – София, е да поддържа фирмите информирани за процесите и тенденциите в сектора. За нас е важно колегите да знаят не само какво се случва днес, а какво предстои – като регулации, технологии, пазарна среда.

В същото време ще провължим активно си участие в изпълнението на политиките на КСБ, така че максимално ефективно да защитаваме интересите на своите членове и на строителния бранш като цяло пред държавните, общинските и всички институции, ангажирани с регулирането и управлението на инвестиционния процес.

Какви са първите задачи, които стоят пред Вас като председател на ОП на КСБ и пред Областния съвет?

Подготвили сме амбициозна програма за годината. Една от инициативите предвижда организирано посещение на специализирана конференция в Хелзинки, Финландия, посветена на влиянието на изкуствения интелект върху строителния сектор. Смятам, че това е изключително важна тема. Дигитализацията и новите технологии не са бъдеще – те вече са настояще, и ако не участваме активно в този процес, рискуваме да изостанем. Разбира се, подобна инициатива има смисъл, ако успеем да ангажираме достатъчно компании. За нас е важно това да бъде реална платформа за обмен на опит, а не формално посещение.

Паралелно работим активно със Столичната община по въвеждането на Зелената книга на FIDIC – механизъм, който според нас ще внесе по-голяма предвидимост и облекчение при реализацията на строителни дейности в

градска среда.

Не на последно място сме дефинирали необходимостта от задълбочена дискусия с ръководството на Университета по архитектура, строителство и геодезия за създаване на по-систематичен и регулярен диалог между университетската и бизнеса. Целта е ясна – бъдещите кадри да бъдат максимално подготвени за реалната среда, в която ще работят.

Според Вас, какви са основните проблеми, с които строителите се сблъскват?

По мое мнение основният проблем е липсата на политическа стабилност и предвидимост. Това е фундаментът, от който произтичат всички останали трудности. Приемат се стратегии за развитие, но впоследствие те не се изпълняват. Това автоматично води до липса на дългосрочна визия и възможност за планиране.

Когато не знаеш какво ще се случи след година, трудно можеш да планираш инвестиции, растеж, обучения, технологични подобрения. Работи се „на парче“, от днес за утре. Това се отразява и на администрацията. Контролните органи и институциите също избягват поемането на дългосрочни ангажименти, защото не са сигурни в стратегическата посока. В резултат се ограничаваме до покриване на текущата функционалност, вместо да залагаме по-съвременни решения, които да изпреварват бъдещата експлоатация на проектите.

Каква е Вашата оценка за състоянието на

строителния сектор в София и областта?

„Райкомерс Конструкции“ ЕАД е специализирано във водния сектор и бих казал, че състоянието му е добро дотолкова, доколкото държавата има желание да бъде такова. Потенциалът е значително по-голям.

Няма смисъл една проектантска организация да разработва проекти по Building Information Modeling (BIM), или една строителна компания да инвестира в BIM инструменти, ако останалата част от административния и институционалният апарат не ги използва. Технологията има смисъл само ако се прилага системно от всички участници в процеса. Тоест нивото на развитието на сектора е пряко свързано с нивото на развитието и готовността на държавата.

Според Вас, кои са основните проблеми в работата на строителния сектор по места, които трябва да бъдат поставени на вниманието на централното ръководство на КСБ?

Въпреки че представяме София, трудно е да се каже, че проблемите в страната са сходни. Разликата е, че извън столицата „сивият“ сектор е значително по-сериозен проблем. В по-малките населени места нерегулираните бригади създават тежка неювяна конкуренция.

Добър пример за намиране на решение е инициативата на колегите от ОП на КСБ – Смолян, които назначиха експерт със задача да следи строителните площадки и при установяване на нарушения да подава сигнали към компетентните институции – Дирекцията за национален строителен контрол, Инспекцията по труда и общинските органи.

Камарата няма контролни функции, но има право да подава сигнали. Това е инструмент, който трябва да използваме. Разбира се, резултатите ще зависят и от капацитета на институциите да реагират.

Един от проблемите, които поставят и строителите, е свързан със забавяне на плащанията от страна на държавата по Инвестиционната програма за общински проекти и по НПВУ. Какви са Вашите наблюдения?

Проблемът е национален. Няма разделение

между София и страната. Забавените плащания са факт и са в значителен размер, въпреки че програмите са част от държавния бюджет.

Парадоксално е, че говорим за проекти, гарантирани със закон, а въпреки това изпълнението им се забавя. Надявам се част от причините да са свързани с необходимостта от постигане на определени фискални параметри във връзка с въвеждането на еврото. Но докато нямаме стабилно правителство и приет държавен бюджет, трудно може да се очаква пълна нормализация.

Какви са очакванията Ви за 2026 г.?

Аз съм умерен оптимист. Надявам се в близко време да имаме приет бюджет и стабилно правителство. Ако това се случи, вярвам, че проблемите, за които говорихме, постепенно ще започнат да отпадат.

Строителният сектор има капацитета не просто да работи и да изпълнява текущи договори. Той може да мисли стратегически – за една, за три, за пет години напред. Въпросът е това да може да се случва в синхрон с държавата. Защото истинското развитие започва тогава, когато бизнесът и държавата гледат в една посока и планират заедно бъдещето.

Какви стъпки може да се предприемат за заблъбчаване на сътрудничеството между ОП на КСБ – София и в. „Строител“? Как можем да Ви бъдем по-полезни?

Вестник „Строител“ е единствената браншова медия у нас и през годините се е утвърдил като естествен глас на строителния сектор. Това не е просто информационен канал, а платформа, която познава процесите отвътре и ги представя професионално и отговорно.

С дългогодишния си опит в строителния бранш мога да кажа, че най-ценното е последователността – когато темите не просто се отразяват, а се проследяват и развиват във времето. Видно е, че Камарата и в. „Строител“ работят в синхрон, това дава по-ясен глас на целия сектор и реална добавена стойност за строителната общност. Сигурен съм, че това партньорство ще продължи да се надгражда естествено, с обща отговорност към развитието и авторитета на строителния бранш.

Общото годишно отчетно-изборно събрание на ОП на КСБ – София, което се проведе на 17 септември 2025 г., избра инж. Благой Козарев за председател на Областния съвет

Строител®

www.stroitel.bg
www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER

КБ, вестник „Строител“ и община Русе организират първи конкурс за най-успешно реализиран проект в крайдунавска община „Строителен обект на Дунавския регион“

РЕГЛАМЕНТ НА КОНКУРСА

Целта на конкурса е да запознае обществеността с развитието и благоустройството на крайдунавските общини в България, да представи и отличи най-впечатляващите проекти, реализирани през последните четири години, с акцент върху най-добре изпълнените ангажменти на всички участници в строително-инвестиционния процес, ролята и приноса на проекта за развитието на населеното място, за естетизиране на околната среда и за повишаване качеството на живот на хората.

Наградите се присъждат за завършено строителство и реконструкция в следните категории:

- Инфраструктура и благоустройство;
- Административни, офис, промишлени и търговски сгради;

- Хотели и ваканционни комплекси;
- Жилищни сгради;
- Спортни и развлекателни обекти, обекти в социалната сфера, образованието и здравеопазването.

С награди ще бъдат отличени и най-добрият завършен трансграничен обект и най-добрият трансграничен проект, чиято реализация предстои.

В конкурса за реализирани обекти могат да участват такива, приключени през периода 01.01.2022 – 30.04.2026 г. на територията на крайдунавските общини в България.

Пректите могат да бъдат номинирани от общини, фирми или организации най-късно до 30 април 2026 г.

- Всеки обект трябва да бъде представен с качествен снимков материал и данни за проекта: Местоположение – точен адрес;
- Предназначение на обекта;
 - Инвеститор;
 - Главен проектант;
 - Главен изпълнител;

- Кратка характеристика на обекта.

Посочват се и кой номинира обекта, авторите на снимките и текста.

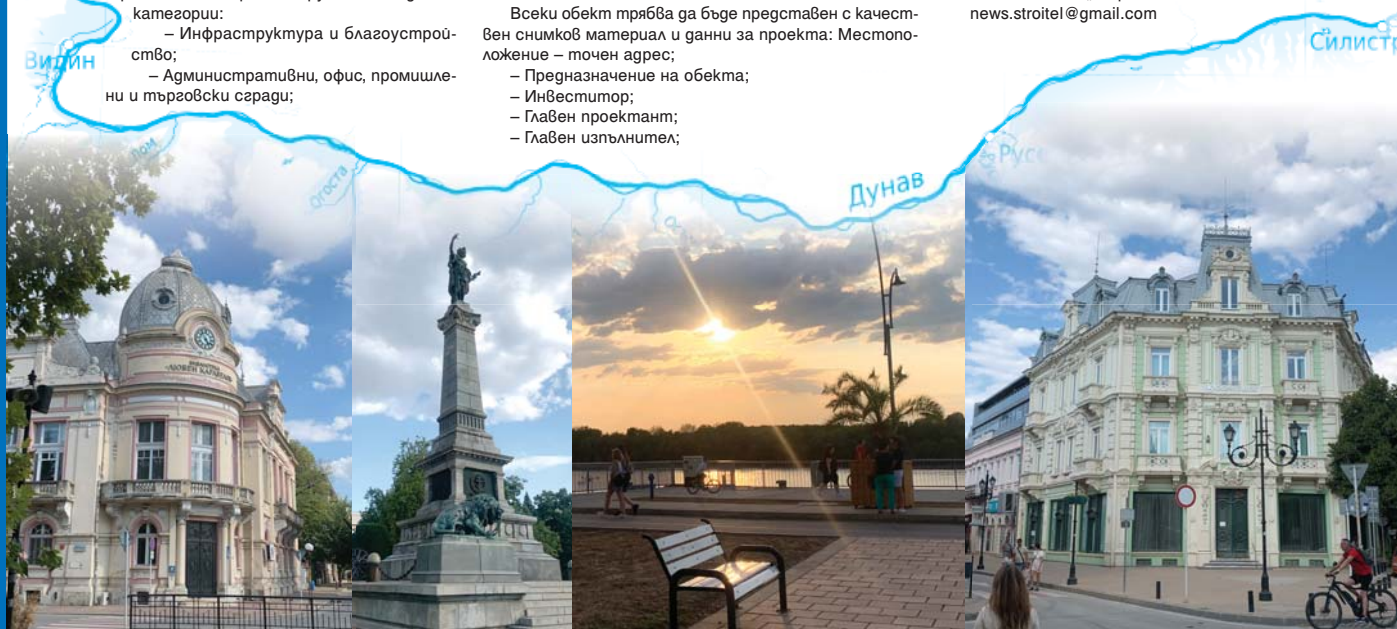
Пректите ще бъдат оценявани от жури, в което са поканени авторитетни специалисти от областта на строителството, архитектурата и градоустройството.

Наградите ще бъдат връчени на 5 юни 2026 г. в Русе.

В рамките на конкурса ще се организира изложба, която ще бъде експонирана в центъра на град Русе, като паната ще представят номинираните обекти.

Моля, изпращайте материалите на електронната поща на вестник „Строител“:

news.stroitel@gmail.com

Станете част от тази инициатива, която цели да популяризира най-впечатляващите постижения на българските строители, които със своя труд променят облика на Дунавския регион и го правят значима дестинация на икономическата и туристическата карта на Европа

Предлагаме Ви следните партньорски пакети:

Генерален партньор

- Лого на компанията във всички рекламни и информационни материали за конкурса
- Лого на компанията на гърба на сцената при връчването на наградите
- Лого на компанията върху постерите на изложбата
- Три единични стаи / една нощувка – 5 юни
- 3 куверта за официалната вечеря за церемонията по награждаването
- Включване на 3 обекта в изложбата

Цена на пакет: 7 500 € (без ДДС)

Основен партньор

- Лого на компанията във всички рекламни и информационни материали за конкурса
- Лого на компанията на гърба на сцената при връчването на наградите
- Лого на компанията върху постерите от изложбата
- Две единични стаи / една нощувка – 5 юни
- 2 куверта за официалната вечеря за церемонията по награждаването
- Включване на 2 обекта в изложбата

Цена на пакет: 5 000 € (без ДДС)

Партньор

- Лого на компанията във всички рекламни и информационни материали за конкурса
- Лого на компанията на гърба на сцената при връчването на наградите
- Лого на компанията върху постерите от изложбата
- Една единична стая / една нощувка – 5 юни
- 1 куверт за официалната вечеря за церемонията по награждаването
- Включване на 1 обект в изложбата

Цена на пакет: 2 500 € (без ДДС)

За рекламодатели на изданието до 50% отстъпка от цените на пакетите.

Срок за заявяване на участие: 30 април 2026 г.

За контакти: 0888 55 39 50 – Ренета Николова

Банкова сметка на „Вестник Строител“ ЕАД:

IBAN: BG02BPVB188981230023592, „Юробанк България“ АД

Управление на ресурсите

Д-р инж. Агриана Спасова, член на Комитета по договорите на FIDIC и член на УС на Българското общество по строително право (БОСП):

През изминалите 19 месеца с подкрепата на вестник „Строител“ Ви запознахме с предимствата на всяка от основните форми на FIDIC за услуги и строителство, с взаимодействието на тези договори с нормативната уредба, с подготовката на тръжна документация за строителство, с ролята на консултанта за администрирането на договорите на FIDIC и с възможностите за използването на СИМ с тези договори. Ако сте пропуснали някои от „Месечните порции FIDIC“, можете да ги откриете на сайта на изданието www.vestnikstroitel.bg.

Преди четири месеца започнахме да се фокусираме върху всяка от областите знания за управление на проекти, за да демонстрираме наличните инструменти в договорите на FIDIC. В 20-ата „Месечна порция“ ще се спрем на управлението на ресурсите, което става все по-важно поради дефицита на кадри и нарасналата необходимост от устойчиви вериги на доставки.

Управление на ресурсите в строителството

Управлението на ресурсите е изключително важно за успешното приключване на договорите. Освен управлението на човешките ресурси то включва управлението на веригата на доставките, транспортването, складирането, съхранението на оборудването и материалите и управлението на строителната механизация.

Неотдавнашно проучване определя седем ключови фактора, влияещи върху управлението на ресурсите:

- неразбиране на сложността на проекта на етапа на тръжната процедура;
- непълно проучване на площадката;
- слабо идентифициране на ресурсите на етапа на тържата;
- промени в графика на проекта;
- паралелно изпълнение

на няколко проекта;

- недостиг на специализирани ресурси;

лошо управление на одобрените и разрешените от Възложителя.

В последните години управлението на ресурсите в строителството бе изправено пред редица предизвикателства: пандемията от COVID-19 и войната в Украйна предизвикаха сринове по веригите на доставки, забавя, спиране на проекти и драстично поскъпване на ресурсите. Развитието на технологиите води до индустриализация и стандартизация на строителството и до по-ефективно управление на ресурсите. Чуждестранните работници вече стават ключов компонент на работната сила у нас, което води до нови предизвикателства за интегрирането им.

Дефиниране на ресурсите в договорите на FIDIC

Фигура 1 свързва всяка

категория ресурси на Изпълнителя с разпоредбите на FIDIC, като разделя човешките от физическите ресурси. Номерата на клаузите са от Жълтата книга, издание 2017 г., но Червената/Сребърната/Изумрудената/Златната/Зелената книга използват същата терминология:

- Персоналът на Изпълнителя включва целия персонал, работещ по проекта за Изпълнителя, включително Представителя на Изпълнителя, Ключовия персонал, проектантите, работната ръка, другите служители на Изпълнителя и всеки Подизпълнител, както и всеки друг персонал, който подпомага Изпълнителя при изпълнението на Работите (Пог-Клауза 1.1.16);
- Ключовият персонал, както е дефиниран в Пог-Клауза 1.1.48, включва длъжностите (ако има такива), различни от Представителя на Изпълнителя, посочени в Изискванията на Възложителя

(на Фигура 1 като пример е даден главният проектант); Пог-Клауза 6.12 определя изискванията по отношение на Ключовия персонал;

- Пог-Клауза 6.7 задължава Изпълнителя да назначи отговорник по безопасност и здраве;
- Пог-Клауза 6.8 определя изискванията, свързани с надзора на Изпълнителя, осъществяван обичайно от техническите ръководители;
- Стоките включват всички физически ресурси, използвани за Работите: Оборудването на Изпълнителя, Материалите, Технологичното оборудване и Временните Работи (Пог-Клауза 1.1.44);
- Оборудването на Изпълнителя, както е дефинирано в Пог-Клауза 1.1.15, включва цялата апаратура, оборудване, машини, строителни съоръжения, превозни средства и други за изпълнението на Работите, но не включва Временни Работи, Технологич-

но оборудване, Материали и Всичко друго, предназначено да формира част от Постоянните Работи;

- Технологичното оборудване съгласно Пог-Клауза 1.1.66 включва апаратурата, оборудването, машините и превозните средства, предназначени да бъдат част от Постоянните работи;
- Материалите съгласно Пог-Клауза 1.1.53 включват всичко, с изключение на Технологичното оборудване, което се използва от Изпълнителя в Постоянните работи или ще бъде доставено от Изпълнителя директно на Възложителя (като резервни части);
- Временните работи съгласно Пог-Клауза 1.1.82 включват физически ресурси от всякакъв вид (различни от Оборудването на Изпълнителя), необходими на Площадката за изпълнението на Работите, които не са част от Постоянните работи, като кофраж, временни па-

палети и скелета.

Изпълнителят е отговорен за управлението на всички горепосочени ресурси, включително тези на Подизпълнителя. Съгласно Пог-Клауза 4.1 Изпълнителят се задължава да осигури Технологичното оборудване (и резервни части, ако има такива), целия Персонал на Изпълнителя, Стоки и консумативи, необходими за изпълнение на задълженията му по Договора.

Фигура 2 свързва всяка категория ресурси на Възложителя с разпоредбите на FIDIC. Според дефиницията на Пог-Клауза 1.1.32, „Персоналът на Възложителя“ включва Инженера, Представителите на Инженера (ако са назначени такива), сътрудниците, посочени в Пог-Клауза 3.4 [Делегиране от Инженера], целия екип и всички останали работници и служители на Инженера и на Възложителя, ангажирани с изпълнение на задълженията на Възложителя по Договора, и всеки друг персонал, определен като Персонал на Възложителя чрез Уведомление от Възложителя или Инженера до Изпълнителя.

В рамките на проекта може да има различни договори (например за отделни участъци на свързана инфраструктура) и да е необходима координация между отделните изпълнители на Възложителя. Пог-Клауза 2.3 балансира интересите на Страните по Договора, като задължава Възложителя:

- Персоналът на Възложителя и другите изпълнители на Възложителя да съдействат на Изпълнителя и

• да спазват същите задължения като Изпълнителя за безопасност, здраве и опазване на околната среда.

При Червената книга Възложителят сключва отделен договор за проек-

Фигура 1. Ресурси на Изпълнителя съгласно Жълтата книга на FIDIC

С ДОГОВОРИТЕ НА FIDIC

Фигура 2. Ресурси на Възложителя съгласно Жълтата книга на FIDIC

тиране и авторски надзор. Наредба № 2 от 22 март 2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на СМР задължава Възложителя да сключи договор с координатор по безопасност и здраве. Това назначение може да бъде в рамките на договора за Инженер и консултант по Закона за устройство на територията, както в стандартизираните договори за водни проекти, публикувани на сайта на Агенцията по обществени поръчки.

Съгласно Под-Клауза 1.1.31 „Оборудване на Възложителя“ означава апаратурата, оборудването, машините, строителните съоръжения и/или превозни средства (ако има такива), които следва да бъдат предоставени от Възложителя за ползване от Изпълнителя съгласно Под-Клауза 2.6 [Материали, предоставени от Изпълнителя, и Оборудване на Възложителя], но не включва Технологичното оборудване, което не е прието съгласно Клауза 10 [Примемане от Възложителя]. Съгласно Под-Клауза 1.1.34 „Материали, предоставени от Възложителя“ означава материали (ако има такива), предоставени от Възложителя на Изпълнителя съгласно Под-Клауза 2.6.

Ако е уговорено, Възложителят може да предостави помещения и складови площи на Изпълнителя.

Съгласно Под-Клауза 4.19 в Договора може да е посочено, че Възложителят ще предостави временни комунални услуги (електричество, вода и др.). Изпълнителят в този случай трябва да осигури необходимата апарату-

ра, която следва да бъде одобрена от Инженера. Разходваните количества следва да бъдат периодично измервани от Изпълнителя и дължимите суми за тях следва да бъдат включени в съответния Отчет на Изпълнителя за приспадане от сумата за плащане.

Планиране на ресурсите и записи

Календарът на ресурсите определя работните дни, смените, работното време и наличността на ресурсите. Информацията може да бъде на ниво дейност или проект.

Съгласно Под-Клауза 6.5 [Работно време] на Площадката няма да се извършва никаква работа през местно приети почивни дни или извън установеното работно време, посочено в Договорните данни, освен ако работата е неизбежна или необходима за защита на живота или имуществото или за безопасността на Работите, или когато Инженерът даде съгласие. Работното време трябва да бъде включено в календара на Програмата съгласно Под-Клауза 8.3, който трябва да включва датите на всички местни почивни дни и официални празници, както и ключовите дати за доставка на Технологично оборудване и Материали.

Въпреки че Общите условия изискват подробностите за ресурсите да бъдат предоставени в допълнителния доклад, препоръчваме Програмата да включва график, натоварен с ресурси, който може да е отправна точка за изчисляване на разходите за удебляване на срока и спиране на Работите, инст-
 структурирано от Инжене-

ра, което не е по причина, за която е отговорен Изпълнителят.

Под-Клауза 6.10 определя задължението на Изпълнителя във всеки доклад за напредъка по Под-Клауза 4.20 да включва записи за:

- (а) дейностите и действителното работно време на всяка категория от Персонала на Изпълнителя;
- (б) вида и действителните работни часове на всяко Оборудване на Изпълнителя;
- (в) видовете използвани Временни Работи;
- (г) видовете Технологично оборудване, монтирано в Постоянните Работи; и
- (д) количествата и видовете използвани Материали за всяка дейност, посочена в Програмата, на всяко място на работа и за всеки работен ден.

Това изискване е изключително обременяващо, но разпоредбата позволява Изпълнителя да предложи на Инженера за съгласуване друг подход. Дневниците на Площадката, водени в различни части на обекта, могат да бъдат удобни за записване на тази информация, ако ресурсите са причисляват към коговите на работните дейности в Програмата.

Дронове и 3D камерите с изкуствен интелект (ИИ), както и информационни системи за управление на проекти улесняват изготвянето на записите и могат да автоматизират отчетането.

Изпълнение на Персонала на Изпълнителя

Представител на Изпълнителя

По силата на Под-Клауза 4.3 Изпълнителят след-

ва да назначи Представителя на Изпълнителя и да му предостави всички необходими правомощия за действия от името на Изпълнителя по силата на Договора. Ако не е посочен в офертата, Изпълнителят следва преди Датата на започване да представи на Инженера за съгласие името и информацията за лицето, което предлага за Представител на Изпълнителя. Ако Инженерът не отговори в срок от 28 дни след получаването на предложението, като даде Уведомление до Изпълнителя, съдържащо възражения срещу предложението, ще се счита, че Инженерът е дал съгласието си.

Представителят на Изпълнителя следва да е квалифициран, опитен и компетентен в основната инженерна специалност, приложима към Работите, и да владее свободно езика за съобщения. Той следва да бъде базиран на Площадката през цялото време, докато Работите се изпълняват на нея, и да се занимава само с ръководството на изпълнението на Договора. Той е оправомощен да изпраща и получава Уведомленията по Договора и да получава инструкции от администратора на Договора.

Представителят на Изпълнителя може да делегира на всяко лице с подходяща компетентност и опит (и може по всяко време да отменя делегирането) които и да са от своите права, функции и правомощия, с изключение на:

- (а) правомощието да изпраща и получава Уведомления и други съобщения съгласно Под-Клауза 1.3; и
- (б) правомощието да получава инструкции.

Проектанти

Под-Клауза 5.1 на Жълта/Изумрудена/Сребърна книга съдържа изискванията за подбор на проектантите. Те трябва:

- (а) да са инженери или професионалисти от други специалности, квалифицирани, опитни и компетентни по частите на проекта, за които отговарят;
- (б) да отговарят на критериите (ако има такива), посочени в Изискванията на Възложителя; и
- (в) да са квалифицирани и правоспособни съгласно приложимите закони да проектират Работите, което за България означава да са правоспособни съгласно Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране и другите приложими специални закони².

При Жълтата и Изумрудената книга Под-Клауза 5.1 в допълнение изисква Изпълнителят:

- да представи на Инженера за съгласие името, адреса, подробна информация и относим опит за всеки предлаган проектант/Подизпълнител за проектиране;
- да гарантира, че неговите проектанти и Подизпълнители за проектирането ще бъдат на разположение за присъствие на обсъждания по всяко уместно време (на или извън Площадката) до издаването на Сертификата за изпълнение. Това означава, че Изпълнителят трябва да е сключил договор за проектиране и авторски надзор, който

обхваща и Сроковете за съобщаване на дефекти, за експедитивно решаване на всички проектни въпроси до приключването на Договора.

При Сребърната книга няма такива изисквания, тъй като Изпълнителят поема напълно отговорността за проектирането, дори за грешките в Изискванията на Възложителя. При договорите до ключ Изпълнителят има повече задължения, но и повече свобода за управлението на ресурсите.

Служители и работници на Изпълнителя

Клауза 6 на Книгите за големи обекти [Персонал и работна сила] включва редица задължения на Изпълнителя за управлението на човешките ресурси. Изпълнителят следва да:

- осигури наемането на целия Персонал на Изпълнителя и неговото заплащане, настаняване, храна, транспорт и подходящи условия;
- заплаща възнаграждения и да съблюдава условия на труда, които отговарят на всички приложими закони и не са по-лоши от установените за специалността или бранша на местното, където се извършва работата;
- не наема или да опитва да наема служители и работници от Персонала на Възложителя (Възложителят има реципрочна забрана);
- спазва всички относими трудови закони, приложими по отношение на Персонала на Изпълнителя, включително закони, отнасящи се до неговото наемане (включително възнаграждения и работно време), здраве, безопасност, подходящи условия,

Управление на ресурсите с договорите на FIDIC

► стр. 13

имиграция или емиграция, и следва да му предоставя всички негови законни права;

- осигурява и поддържа всички необходими места за настаняване и социално-битови удобства за Персонала на Изпълнителя;

- взема всички необходими предпазни мерки за осигуряване на здравето и безопасността на Персонала на Изпълнителя;

- взема всички необходими предпазни мерки за предотвратяването на незаконосъобразно, размирно или нарушаващо реда поведение от или сред Персонала на Изпълнителя и за запазване на спокойствието и защита на лица и имущество на и в близост до Площадката.

Подизпълнители

Съгласно Под-Клауза 5.1 (Червена)/4.4 (Жълта/Изумрудена/Сребърна книга) Изпълнителят отговаря за управлението и координацията на всички Подизпълнители. Ключовият персонал на Изпълнителя взаимодейства с техническите ръководители на Подизпълнителите, за да планира всички дейности. В съответствие с Под-Клауза 6.8 Изпълнителят трябва да осигури надзор, за да наблюдава, ръководи и провежда изпълнението на Работите, извършвани от Подизпълнителите. Под-Клауза 5.1 (Червена)/4.4 (Жълта/Изумрудена книга) задължава Изпълнителя да получи съгласието на Инженера за всички предложени Подизпълнители, които не са посочени в Договора, с изключение на доставчиците на материали. Инженерът разполага с 14 дни за отговор. След това Изпълнителят трябва да изпрати Уведомление до Инженера най-малко 28 дни преди започване на работата на всеки Подизпълнител, както и за започване на тази работа на Площадката.

При Сребърната книга Възложителят има ограничен контрол и Под-Клауза 4.4 не изисква предвизително съгласие; тя изисква Уведомления от Изпълнителя до Възложителя само когато това е посочено в Договорните данни, най-малко 28 дни преди назначаването на Подизпълнител и след това преди започване на неговата работа.

Под-Клауза 5.2 (Червена)/4.5 (Жълта/Изумрудена/Сребърна книга) се отнася до номинирания Подизпълнител, посочени в Договора или инструктирани съгласно Под-Клауза 13.4, включително процедурите за възражение срещу назначаването и плащането на номинирани

те Подизпълнители. Щом Изпълнителят сключи договор за подизпълнение с номиниран Подизпълнител, той поема пълна отговорност за неговите действия, както и за останалите Подизпълнители.

Договорите за подизпълнение на FIDIC прехвърлят отговорностите на Изпълнителя, свързани с управлението на ресурсите, към Подизпълнителите. Например в Условието на Договора за подизпълнение за Жълта книга 1999 г.

- подобно на „Стоките“ в Основния договор (Жълта книга), „Стоките по Договора за подизпълнение“ съгласно Под-Клауза 1.122 включват Оборудването на Подизпълнителя, Технологичното оборудване на Подизпълнителя, материалите за Работите по Договора за подизпълнение и Временните Работи на Подизпълнителя;

- Под-Клауза 6.2 задължава Изпълнителя да назначи Представител на Изпълнителя по Договора за подизпълнение, упълномощен да действа от името на Изпълнителя по Договора за подизпълнение;

- Под-Клауза 6.3 задължава Подизпълнителя да назначи Представител на Подизпълнителя, упълномощен да действа от името на Подизпълнителя по Договора за подизпълнение;

- съгласно Под-Клауза 7.5 Подизпълнителят поема отговорността за цялото Оборудване на Подизпълнителя и не може да премества от Площадката основни единици без съгласието на Изпълнителя;

- Технологичното оборудване по Договора за подизпълнение е включено в определението за Технологично оборудване по Основния договор.

Управление на физическите ресурси (Стоки)

Планирането на управлението на ресурсите отчита:

- размера и вида на проекта, например инфраструктурните проекти изискват големи инвестиции в оборудване;

- местоположението на проекта; наличие на ресурси, пътища за достъп и др.;

- изискванията на финансиращата институция;
- свързването с комунални услуги.

Трябва да се вземат предвид:

- управлението на стоките запас;
- сроковете на годност (важно за материали като цимент и боя);
- специалните условия за обработка и съхранение на материалите, включително опасни материали;

- управлението на отпадъците;

- планираната поддръжка на машините;
- дългосрочното съхраняване на оборудването.

Освен общите задължения на Изпълнителя по Под-Клауза 4.1 да осигури Стоките и консумативите, необходими за изпълнение на задълженията му по Договора, другите приложими разпоредби включват:

- Под-Клауза 4.15 [Маршрут за достъп], с която се възлага на Изпълнителя отговорността за придоносът/наличието на маршрутите за достъп до Площадката, техният ремонт и поддръжка, получаването на разрешения от властите и осигуряването на указателни табели (доколкото непригодността или липсата на достъп възниква в резултат на промени в този маршрут за достъп, извършени от Възложителя или от трета страна след Базовата дата, Изпълнителят може да има право, при условията на Под-Клауза 20.2, на удължаване на Времето за завършване и/или заплащане на направените Разходи);

- Под-Клауза 4.16 [Превоз на Стоки], задължава Изпълнителя да уведоми Възложителя с 21-дневно предизвестие за датата на доставката на Всяко Технологично оборудване или основен компонент от други Стоки на Площадката и да отговаря за опаковането, товаренето, транспортирането, получаването, разтоварването, съхранението и защитата на всички Стоки, митническото освобождаване, разрешенията, таксите и разноските, свързани с вноса, транспортирането и обработката на всички Стоки, включително всички задължения, необходими за доставката им на Обекта; и да обезщетя Възложителя по отношение на претенции на трети страни, произтичащи от вноса, транспортирането и обработката им;
- Под-Клауза 4.17 [Оборудване на Изпълнителя], предвиждаща, че Оборудването на Изпълнителя, доставено на Площадката, се счита за предназначено изключително за Работите и Изпълнителят няма да изнася от Площадката никакви основни единици без съгласието на Инженера; в допълнение към всяко Уведомление, дадено съгласно Под-Клауза 4.16, Изпълнителят трябва да изпрати Уведомление до Инженера в срок от седем дни от датата на доставката на всяка основна единица, като посочи дали е съществена, наета или на лизинг;
- Под-Клауза 4.19 [Времени комунални услуги], с

която на Изпълнителя се възлага отговорността да осигури всички временни комунални услуги, включително електричество, газ, телекомуникации, вода и всякакви други услуги, необходими за изпълнението на Работите;

- Под-Клауза 4.22 [Действия на Изпълнителя на Площадката], задължава Изпълнителя:

- да съхранява правилно или да отстрани от Площадката Всяко Оборудване на Изпълнителя (при спазване на Под-Клауза 4.17) и/или излишни материали;

- съевременно да разчисти и отстрани от Площадката Временните работи, които вече не са необходими; и

- да напусне Площадката и Работите след издаването на Сертификата за приемане, като по време на Срока за съобщаване на дефекти запазва само Стоките, необходими за изпълнение на задълженията по Договора;

- Под-Клауза 7.1 [Начин на изпълнение], задължава Изпълнителя да извърши производството, доставката, монтажа, използването и въвеждането в експлоатация и/или ремонта на Технологичното оборудване, както и производството, изработката, доставката и изпитването на Материалите:

- по начина, посочен в Договора;

- по надлежен и внимателен начин в съответствие с признатата добра практика; и
- с подходящо оборудване съоръжения и неопасни Материали, освен ако не е посочено друго в Договора;

- Под-Клауза 7.2 [Проби], изискваща от Изпълнителя да представя на Възложителя за съгласие определени или стандартни проби от Материали, както и съответната информация, преди да използва Материалите Във или за Работите;

- Под-Клауза 7.3 [Инспекция], 7.4 [Проби от Изпълнителя], 7.5 [Дефекти и отхвърляне], 7.6 [Работи за отстраняване на дефекти], посочващи процедурите за контрол на качеството;

- Под-Клауза 7.7 [Собственост на Технологично оборудване и Материали], посочваща, че доколкото това е в съответствие със задължителните изисквания на Законите на Държавава, Възложителят става собственик на всяка единица от Технологичното оборудване и Материалите, когато те бъдат доставени на Площадката или, ако това стане по-рано, когато Възложителят плати за тях съгласно Под-Клауза 8.11 или Под-Клауза 14.5;
- Под-Клауза 7.8 [Въз-

награждения], определяща задължението на Изпълнителя да плаща всички възнаграждения, наеми и други плащания за естествени материали, получени извън Площадката, и за отстраняването на материали от разрушаване и изкопи и други излишни материали;

- Под-Клауза 17.1 [Задължение за полагане на грижа за Работите], разпределяща на Изпълнителя отговорността за Стоките от Датата на започване до издаването на Сертификата за приемане, когато отговорността за грижата за Работите преминава върху Възложителя;

- Под-Клауза 17.3 [Права на интелектуална и индустриална собственост], отнасяща се до обезщетенията на Възложителя в случаи на искове на трети страни за нарушаване на патент, търговска марка и т.н., които могат да възникнат във връзка с използването на Оборудването на Изпълнителя.

Както показахме на Фигура 2, Под-Клауза 2.6 дава възможност на Възложителя да предостави материали и/или оборудване на Изпълнителя в съответствие с подробностите, сроковете, договореностите, тарифите и цените, посочени в Спецификацията/Изискванията на Възложителя. Изпълнителят носи отговорност за Оборудването на Възложителя, докато някой от Персонала на Изпълнителя го управлява, шофира, направлява, използва или контролира.

Иновативно управление на ресурсите

Решенията за мониторинг на ресурсите с ИИ използват интернет на нещата и видеонализ, за да улеснят управлението на ресурсите. Изкуственият интелект и интернет на нещата:

- спестяват време за мониторинг и позволяват подобряване в събирането на информация и докладването;

- спестяват време за намиране на инструменти и материали на Площадката;

- автоматизират дейностите, като по този начин намаляват нуждата от човешки ресурси;
- намалят загубите, като прехвърлят точната актуализирана информация от BIM към Оборудването на Изпълнителя (например на базата за изкопните работи);

- подобряват качеството с по-малко изразходвани ресурси;

- дават възможност за вземане на решения, основани на данни;

- улесняват избора на устойчиви материали и

съоръжения;

- подобряват сътрудничеството и прозрачността.

Неотгвадно проучване¹ установява, че повечето проблеми в управлението на ресурсите се дължат на лоши процеси на управление на данните и на практиката данните да се съхраняват в силоси. Преодоляването на това предизвикателство изисква възприемането на подходи за масиви от данни, които да позволят интегрирането на различни форми на данни.

Инструментите за оптимизиране на ресурсите и последователността, използващи усъвършенствани анализи в генеративното планиране, позволяват намирането на най-ефективната стратематическа последователност, сравнявайки милиони варианти. Промяната на последователността на Програмата и преразпределението на екипите могат да намалят необходимия труд, да премахнат извънредния труд и да ускорят строителството.

Производството извън Площадката намалява необходимостта от работна ръка, елиминира отпадъците и осигурява контролирана среда с подходящи условия за здраве и безопасност. Добър пример за това е строежът на стадион „Българска армия“ на ЦСКА в Борисовата градина в София.

Доказването на източника на съоръженията и материалите може да бъде постигнато чрез цифрова технология с потенциал за осигуряване на по-добро водене на документацията по цялата верига на доставки за даден проект чрез проследимостта и услуги по цялата верига на доставки, предлагащи данни в почти реално време за компонентите в строителството към BIM модела, осигурява актуализации на състоянието на строежа, което може да се постигне чрез цялостно решение за разпределен регистър.

В следващата „Месечна порция FIDIC“ през март 2026 г. очаквайте „Управление на комуникациите с договорите на FIDIC“.

¹Habeeb Kusimo and others, 'Optimisation of resource management in construction projects: a big data approach' (2019) *World Journal of Science, Technology and Sustainable Development*.

²Например Законът за културното наследство изисква регистрацията за дейността по консервация и реставрация, както и по адаптацията на неживи културни ценности.

Стартира строителството на последния участък от трасето на бул. „Тодор Каблешков“

Страницата подготви Росица Георгиева

На 13 февруари със символична първа копка стартира строителството на последния етап от разширението на бул. „Тодор Каблешков“ в столицата. 94,64%, или 1306 м, от ново трасе на булеварда са изпълнени. Отсечката, която ще бъде изградена, обхваща участък от ул. „Луи Айер“ до бул. „Черни връх“. Началото на СМР са дали кметът на София Васил Терзиев, зам.-кметът по „Обществено строителство“ Никола Лютов и Владимир Житенски, председател на Борда на директорите и изп. директор на „Джи Пи Груп“ АД, което изпълнява обекта. Това съобщиха от дружеството и Столичната община (СО).

„С изграждането на последния участък завършваме един стратегически проект за южните квартали на София. Довършваме булеварда, за да

отключим движението и да развием града“, е казал кметът Терзиев.

Зам.-кметът Лютов е посочил, че направление „Обществено строителство“ ще следи стриктно всички елементи от изпълнението на отсечката от бул. „Тодор Каблешков“, така че строително-монтажните работи да се реализират в съответствие с одобрения проект, нормативните изисквания и заложените срокове. „Целта ни е обектът да бъде завършен в пълен обхват,

с пълна техническа обезпеченост на инфраструктурата“, е добавил той.

„Довършването на бул. „Тодор Каблешков“ ще бъде поредният успешно реализиран инфраструктурен проект, който изпълняваме съвместно със Столичната община. Наскоро приключихме успешно и изграждането на бул. „Рожен“ – проект със стратегическо значение за транспортната свързаност на столицата ни. Както погледна при откриването на обекта кметът Васил

Терзиев, подобни инфраструктурни инвестиции допринасят за утвърждаването на модерния облик на София и за нейното устойчиво развитие като европейска столица“, е заявил Владимир Житенски. Той е допълнил, че компанията има много добро взаимодействие с екипа на СО, както и че високо оценява личната ангажираност на кмета Терзиев в подкрепа на инфраструктурните проекти. „Общата цел е изграждането на качествена съвременна

и функционална градска среда, отоваряща на европейските стандарти. Към днешна дата е видно, че строителството на инфраструктурни обекти, облекчаващи транспорта в полза на гражданите, е приоритет на Столичната община. Именно козата възложител има визия и решимост за реализацията на такива проекти, а изпълнителят разполага с опит, реквизит и ресурс за изграждането им, се постига този резултат“, е допълнил Владимир Жи-

тенски.

Изграждането на бул. „Тодор Каблешков“ като част от Третия градски ринг започна през октомври 2023 г. Проектът се финансира от бюджета на СО и чрез заем от Европейската инвестиционна банка. Общите параметри на булеварда са: дължина 1391 м и габарит на трасето 38,80 м; тротоари с ширина 4 - 5,50 м, велосипедни алеи с ширина 2 м, южно и северно платно за движение с ширина 9 м и разделителна ивица с ширина 7,30 м, предвидена за бъдещо трамвайно трасе. Техническата инфраструктура е обезпечена в пълен обем, включително водоснабдителни, канализационни, електрозапределителни, телекомуникационни и газоразпределителна мрежа, улично осветление. Направено е интензивно залесяване с подходящи дървесни видове с цел надграждане на зелената система по основните булеварди на града.

51-во СУ „Елисавета Багряна“ ще бъде трансформирано в рамките на инициативата „Училището – сърцето на квартала“

51-во СУ „Елисавета Багряна“ ще бъде модернизирано в рамките на инициативата на Столичната община „Училището – сърцето на квартала“. Проектът за обновяване на учебните пространства, двора и спортната база беше представен от зам.-кмета на София по „Образование, спорт и младежки дейности“ Десислава Желязкова и директора на 51-во СУ Веселин Стефанов.

Разработено е цялостно решение, с което да се подобрят условията за децата и да се създаде по-добра връзка между училището и квартала. Сред основните елементи на концепцията са изграждането на нов учебен корпус за прогимназиалния етап на обучение, който ще позволи преминаване към едностранен режим. Вътрешните пространства са проектирани като зъвкава и модерна учебна среда – класните стаи ще могат да се променят

според нуждите на учебния процес, а около тях ще се оформят зони за работа в екип, отпих и занимания извън стандартния учебен час. Корпусът ще има директна връзка към двора и спортните зони. Двортът ще се превърне в зелен парк с пространства за изкуства, игра и почивка. Предвидени са места за рисуване и изложби на открито, за представяния и неформално учене, както и спортни игрища и pista за бягане. На покрито ниво е планирана учебна тераса – класна стая на открито, където децата ще се учат чрез практика

и досес с природата.

Проектът включва и нова многофункционална спортна зала, подходяща както за учебни часове, така и за състезания и събития. С контролиран достъп след учебно време част от спортните и дворните пространства ще могат да се използват и от жителите на квартала. „С тази трансформация 51-во СУ „Елисавета Багряна“ се нарежда сред училищата, които задават нов стандарт за образователна среда в София – модерна, зелена и отворена към хората“, посочи Десислава Желязкова.

Обяви поръчка за поддръжка на улици, тротоари и междублокови пространства в „Люлин“

Районната администрация на „Люлин“ обяви поръчка за поддръжка на улици, тротоари и междублокови пространства. Приблизителната площ на пътна настилка, която трябва да бъде обновена, е 12 000 кв. м, а на тротоарната настилка – 9000 кв. м. Продължителността на из-

пълнението ще е 36 месеца. Стойността на дейностите е 2 315 500 евро без ДДС. Оферти могат да бъдат подавани до 4 март. Критерият „Качество на изпълнение“ ще има тежест 40 т., а предложена цена ще носи до 60 т. на кандидатурите.

Благородяват 10 кални точки в р-н „Подуяне“

Столичният общински съвет даде своето одобрение да бъдат облагородени 10 кални точки в кварталите „Хаджи Димитър“ и „Сухата река“. Според приетото решение ще бъдат реновирани около 8 хил. кв. м и ще се обособят 420 места за паркиране. Всички кални точки

са в непосредствена близост до спирки на градския транспорт и затова се предвижда ремонт на прилежащите към обектите тротоари. Инвестицията ще възлезе на 997 127 евро. Средствата ще бъдат осигурени от бюджета на Столичната община.

Район „Кремиковци“ ще кандидатства за финансиране пред НДЕФ за въвеждане на мерки за ЕЕ на кметството в Бухово

На редовното си заседание Столичният общински съвет даде разрешение район „Кремиковци“ да кандидатства за финансиране по Инвестиционната програма за климата на Националния доверителен Екофонд (НДЕФ) за проект за въвеждане мерки за енергийна ефективност (ЕЕ) на сградата на кметството в Бухово. Зградата е построена през 1960 г. Поради лошото състояние в момента кметството е преместено в част от сградата на детската градина в Бухово. През 2025 г. районната администрация на „Кремиковци“ е кандидатствала за осигуряване на средства за помяна на дограмата и саниране на сградата от Специализирания общински приватизационен фонд, като дейности са в процес на изпълнение. Необходимо е да се извършат още топлоизолиране на пода и покрива, мерки при генерирането на топлина по системата за

битово горещо водоснабдяване, както и по осветлението. Изброените дейности са допустими за финансиране по НДЕФ в размер на 60% от стойността на строително-монтажните работи, а останалите 40% са собствено финансиране. Общата стойност на предвидените СМР е 54 016 евро.

Обсъдиха напредъка на изграждането на интермодалния възел при жк „Обеля“

Кметът на район „Банкя“ Рангел Марков и изп. директор на „Метрополитен“ ЕАД Николай Найденов са провели работна среща, на която са обсъдили напредъка по изграждането на интермодалния възел при жк „Обеля“, който ще осигури бърз и модерен достъп до Софийското метро чрез директна връзка с жп транспорта. Това съобщиха от районната администрация. По време на разговора специално внимание е било отделено и на стратегическия проект за разширението на трасето на метрото под бул. „Царица Йоанна“. Проектът предвижда строителството на две нови метростанции по продължението на бул. „Царица Йоанна“, като втората ще бъде разположена точно на Софийския околовръстен път.

Рангел Марков е подчертал, че разширението автоматично ще съкрати времето за пътуване на автобусна линия №42 от Банкя до първата възможна метростанция, подобрявайки значително логистичната свързаност на курортния град с подземята железница. От районната администрация посочват, че съвместната работа с „Метрополитен“ ЕАД ще прогледжи с цел създаване

на интегрирана транспортна система, която да превърне Банкя в още по-привлекателно място за живеене. Като следваща стъпка в процеса предстои среща на кмета Рангел Марков с представители на Национална компания „Железопътна инфраструктура“, за да се координира развитието на проекта и от тяхна страна.

Започва проектиране на Центъра за енергийно развитие и нови науки във Враца

Предвижда се трансформация на Студентския град в съвременен кампус

Страницата
подготви
Елица Илчева

Започна проектирането на Центъра за енергийно развитие и нови науки във Враца (ЦЕРНН) – стратегическа инициатива с дългосрочно значение за града и региона. Това е обявил на пресконференция кметът на Враца Калин Каменов, съобщиха от общината. Масштабният проект предвижда трансформация на бившия Студентски град в съвременен научно-образователен кампус. Новият комплекс ще събере национална технологична гимназия, университетски корпус, развоен център, об-

щежитието, спортна зала и цялостно обновена градска среда. Проектът е на стойност над 100 млн. лв.

„Враца има потенциала да бъде енергийната столица на България – особено

в контекста на новите мощности на АЕЦ и нарастващата нужда от ИТ и инженерни специалисти. Именно от тези реални потребности на гражданата и бизнеса тръгнахме, когато

започнахме да структурираме идеята за ЦЕРНН“, е заявил кметът Каменов.

Той е информирал, че през миналата година със средства на общината са извършени обследвания на сградите в Студентския град, които показват, че те са в добро експлоатационно състояние. На тази база е внесено предложение до Министерския съвет и проектът е получил подкрепа в размер на близо 750 000 евро за изготвяне на технически инвестиционен проект и упражняване на авторски надзор.

„Избран е изпълнител, договорът е сключен и в момента тече процесът по проектиране. Проектът

обхваща пет сгради и предвижда тяхното реновиране, модернизация и функционално преустройство“, е допълнил Каменов.

ЦЕРНН ще обедини: национална техническа гимназия на национален прием, университетски кампус с изнесени катедри на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Техническият университет – София, Висшето училище по телекомуникации и пощи и Висшето военноморско училище, както и пространства за научноизследователска и развойна дейност в партньорство с бизнеса.

По думите на кмета проектът вече е разпознат на национално ниво и

има уверение, че ще бъде заложен в тригодишната бюджетна прогноза.

От община Враца посочват, че се работи активно с Министерството на образованието и науката по изготвянето на план-приема и координацията с висшите училища и бизнеса. Заложена е цел и първият прием на ученици и студенти в рамките на ЦЕРНН да бъде реализиран през учебната 2027/2028 г.

„Това е инвестиция не просто в сгради, а в бъдещето на Враца и Северозападна България. Надявам се проектът да получи устойчивост и подкрепа в следващите правителства“, е подчертал Калин Каменов.

СТАРА ЗАГОРА

Инвестират 16,5 млн. евро в благоустройството на индустриална зона „Загоре – Еленино“

Община Стара Загора подписа договор с Министерството на регионалното развитие и благоустройството за изпълнението на проект „Развитие на нови икономически дейности и привличане на инвестиции в Индустриална зона Загоре – Еленино“. Стойността му е близо 16,5 млн. евро. Той се реализира по Програма „Развитие на регионите 2021–2027“ и е с продължителност 24 месеца.

Проектът включва изграждане на нова електроенергийна инфраструктура – проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация на подстан-

ция 110/20 kV, както и електропроводни отклонения с обща дължина 7,15 km от съществуващата линия 110 kV „Феникс“. Ще бъде построена и довеждаща техническа инфраструктура като част от националната електропреносна мрежа.

Планира се също изграждането на вътрешна инфраструктурна свързаност – телекомуникационни мрежи, възобновяеми енергийни съоръжения, зарядна инфраструктура и цифрова среда. Целта е повишаване на конкурентоспособността и привлекателността на зоната за инвеститори.

Предстоят три мащабни ремонта през пролетта

Община Стара Загора ще стартира три мащабни ремонта през пролетта. Проектите обхващат обновяване на ключов пътен участък и комплексно благоустройство на два жилищни квартала. Това съобщиха от местната администрация и поясниха, че един от проектите включва цялостно обновяване на пътна настилка по бул. „Славянски“ в участъка от бул. „Патриарх Евтимий“ до спортна зала „Стара Загора“. Предвижда се и изграждане на кръгово кръстопътище, както и ремонт на мост-

товете съоръжения в обхвата на трасето.

Зам.-кметът на община Стара Загора арх. Мартин Паскалев е обявил, че при подходящи метеорологични условия ремонтните дейности по южните платна на булеварда могат да започнат още през март. Движението няма да бъде спирано изцяло – строително-монтажните работи ще се извършват поетапно с цел осигуряване на преминаването по една от ключовите пътни артерии на града.

От общината посочват, че

паралелно през пролетта се очаква да започне изпълнението на проектите за обновяване на кварталите „Зора“ и „Градински“. Дейностите включват цялостен ремонт на уличната мрежа и тротоарните настилки, благоустройство на междублокови пространства, изграждане на зони за паркиране и нови детски площадки. Стойността на проекта за кв. „Градински“ е приблизително 8,5 млн. лв., а за кв. „Зора“ – около 11,5 млн. лв. Изпълнителите на строително-монтажните работи са избрани.

HITACHI
Reliable Solutions

LANDCROS
Hitachi Construction Machinery will become LANDCROS

Z & M
Z&M PRIVATE CO.

София 1700, ул. Околовръстен път 185
тел: 02/ 986 58 55, e-mail: office@zandm.net
www.zandm.net

Прерязаната лентата на модернизираната база на II ОУ „Димитър Благоев“ в Благоевград

Страницата подготви Елица Илчева

Кметът на Благоевград Методи Байкушев, ръководителят на Пресставителството на Европейската комисия в България Йорданка Чобанова и директорът на II ОУ „Димитър Благоев“ Милена Ковачева официално откриха разширената и модернизирана база на основното училище. Те прерязаната лентата на специална церемония на 17 февруари, съобщиха от община Благоевград. Проектът е реализиран по Националния план за възстановяване и устойчивост. Стойността на инвестицията е 2 240 886 евро. На събитието са присъствали областният

управител на Благоевград Георги Динев, председателят на Общински съвет – Благоевград, Антоанета Богданова и началникът на Регионалното управление на образованието Ивайло Златанов.

„Това, което се случва в Благоевград, града на младите хора, е добра новина за България и за Европа. Инвестира се във Вас, децата, в таланта Ви, в бъдещите лидери и строители на страната“,

е заявила Йорданка Чобанова. „Изразявам искрената си благодарност към община Благоевград и към кмета Байкушев, защото виждаме какво се постига, когато има ясна визия, когато знаем какъде вървим

и когато тази визия се съчетае с европейското финансиране“, е добавила Чобанова.

Кметът Байкушев е благодарил на децата, родителите и учителите за търпението по време на СМР, продължило около година и половина. „Реализираният проект е резултат от общите европейски усилия по Националния план за възстановяване и устойчивост и от споделените ресурси и ценности, с които изграждаме общото си европейско бъдеще“, е казал още Методи Байкушев.

От общината посочват, че реновираната сграда на II ОУ „Димитър Благоев“ отговаря на всички съвременни изисквания за образователна среда. Мащабният ремонт не

само е осигурил по-добри условия за учениците и педагогическия екип, но и е позволило преминаване към едномесен режим на обучение. Изградени са две нови пристройки към основната сграда, в които са обособени шест модерни класни стаи, читалня, столова и закрита спортна зала със съблекални и обслужващи помещения. Реализирани са редица мерки за енергийна ефективност и ценностност – монтирана е фотоволтаична инсталация, поставена е нова дограма и е изцяло подменена отоплителната система.

На 17 февруари е открит и надграденият STEM център в II ОУ „Димитър Благоев“ за природни науки, изследвания и иновации, съобщиха още от общината.

Отвориха преасфалтиран 7,2-километров пътен участък край Шумен

Кметът на Шумен проф. Христо Христов е открил ремонтирания път до с. Лозево през 7-и километър, който е с дължина 7,2 км, съобщиха от местната администрация. Стойността на проекта е 2 219 904 евро, които са осигурени по Инвестиционната програма за общински проекти.

Изпълнител е „Автомагистрала – Черно море“ АД. При ремонта е запазена съществуващата ширина на трасето. Направена е пълна рехабилитация на пътната настилка, положени са нови пластове асфалт, изградени са банкети с ширина 0,75 м. Всички водостоци по пътя са почистени, както и гърбесната и храс-

повидна растителност. Изпълнени са нови необлицовани канали, подменени са всички стари мантинели, положени са хоризонталната и вертикалната маркировка.

От община Шумен припомниха, че през ноември 2025 г. е започнал ремонтът и на втория път за с. Лозево – през кв. „Боян

Българанов“. Той е дълъг близо 6 км. Финансира се с малко над 2 млн. евро също по Инвестиционната програма за общински проекти. „С настъпването на по-подходящи атмосферни условия СМР на обекта предстои да бъдат възстановени“, допълват от местната администрация.

Общезитието на ЗПГ „Климент Тимирязев“ – Сандански, е напълно преобразено

С официална церемония бе открито цялостно обновеното общезитие на Земеделска професионална гимназия „Климент Тимирязев“ в Сандански. Това съобщиха от местната администрация и подчертаха, че изпълненият проект е с ключово значение не само общината, но и за региона. Той е реализиран с финансиране от Националния план за възстановяване и устойчивост. Общата стойност на инвестицията е 2 831 093 евро. На събитието е отслужен водосвет за зрабе и благополучие, след което кметът на Сандански Атанас Стоянов и директорът на гимназията Емилия Терзийска официално са прерязали лентата.

„Този проект е доказателство, че инвестицията в образованието е инвестиция в бъдещето. Нека обновеното общезитие бъде изпълнено с живот, знания, приятелства и успехи“, е казал кметът Атанас Стоянов.

От общината посочват, че изпълнител на строително-монтажните работи е „Веъл Конструкции“ ЕООД. Направена

е пълна топлинна изолация и подмяна на дограмата, цялостно обновяване на фасата и прилежащи площи, както и на системите за отопление, охлаждане и вентилация. Монтирана е соларна фотоволтаична система за собствени нужди. Поставени са и два нови асансьора за достъп до всички етажи. Изпълнена е и цялостна реновация на 85 стаи с ново ергономично обзавеждане, както и на общите зали на всеки етаж.

Продължава санирането на жилищни сгради в Пловдив по програмата на НПВУ

Зам.-кметът на Пловдив по „Строителство, инвестиции, общинска собственост и икономика“ инж. Хакъ Сахъбов продължава да инспектира изпълнението на дейностите по проектите с финансиране от програмата за енергийно обно-

вяване на многофамилни жилищни сгради по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). Това съобщиха от община Пловдив и добавиха, че тази седмица инж. Сахъбов е проверил напредък по санирането на блок №190, Вход А в район „Тра-

кия“. Общата стойност на инвестицията в обекта е 922 740 лв., които са 100% безвъзмездна финансова подкрепа по НПВУ. Срокът за изпълнение е 30 юни т.г.

„Редовните срещи на място със строителния надзор и изпълнителя са

ключови, за да гарантираме качествено изпълнение и навременно приключване на обектите. Само чрез постоянна координация можем да реагираме бър-

зо при възникнали въпроси и да поддържаме добрите темпове на работата“, е подчертал зам.-кметът Хакъ Сахъбов.

Проектът за блок

№190, Вход А, включва мерки за топлинна изолация на външните стени и покрива, подмяна на старата дограма с нова енергийно ефективна и друаи.

Момчилград кандидатства за изграждане на лекарски кабинети по „Красива България“

Община Момчилград кандидатства за Проект „Красива България“ за финансиране за преустройство на част от съществуваща гаражна сграда в модерни лекарски кабинети. Това съобщиха от местната администрация и уточниха, че се предвижда обособяването на четири самостоятелни кабинета за прегледи и манипулации, общо фойе с чакалня и санитарни помещения. Ще бъде осигурена напълно достъпна среда за хора в неравностойно

положение. От общината поясняват, че част от сградата ще бъде премахната, за да се изгради удобен паркинг за пациенти и лекари, как-

то и нов вход от ул. „Хаджи Димитър“. Предвижда се и обновяване на покрива и вътрешните пространства с материали, отговарящи на съвременните изисквания.

СОФТУЕР

в услуга на строителния бизнес

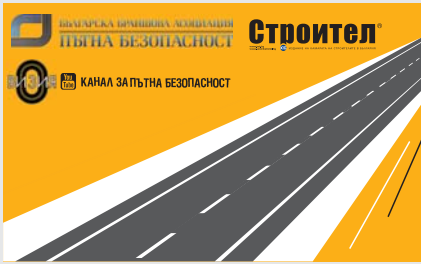

Building Manager

buildingmanager.bg

0896 630 291

- КСС
- Офериране
- Графици
- Справки
- Отчети

Опазването на живота и здравето на хората, участващи в пътното движение, е от приоритетно значение за държавите по целия свят. В България се правят стъпки в тази посока, но въпреки това страната ни продължава да е на челните позиции в Европа с най-много жертви на пътя. За да допринесат за постигането на обществено значимата цел – по-малко ПТП и пострадали у нас, вестник „Строител“ и Българска браншова асоциация „Пътна безопасност“ (ББАПБ) стартираха през 2024 г. съвместна рубрика „Пътна безопасност“. В нея се поставят проблемите на пътната безопасност, дава се гласност на актуалните тенденции и добри практики в сферата, разглеждат се зазубите, които носят ПТП. Сред ключовите теми е постигането на „Визия 0“ – интегриран подход с основна цел НУЛА жертви при пътнотранспортни произшествия! В рубриката на в. „Строител“ и ББАПБ представяме и интервюта на участници в онлайн предаването „Визия 0“, което се излъчва в YouTube канала на ББА „Пътна безопасност“. Целите разговори могат да бъдат гледани в специален раздел на интернет сайта на www.vestnikstroitel.bg. В настоящия брой Ви срещаме с волейболната легенда Евгени Иванов.

Евгени Иванов, един от най-емблематичните и успешни български волейболисти: Трябва да се държим като отборни играчи на пътя

Скоростта никога не води до нещо добро

Г-н Иванов, дисциплината и правилата са от съществено значение за успехите, които сте постигнали във волейбола. Как виждате връзката между спорта и правилата на пътя?

Правилата и дисциплината са важни за всяка една сфера на живота, а специално за спорта и на пътя са ключови. Няма как да постигнеш успех в спорта, без да спазваш правилата и без дисциплина. Същото важи и ако искаме да сме в безопасност на пътя – независимо дали ни харесват правилата, те трябва да се спазват.

В спорта, когато се допусне грешка, винаги има наказание. В същото време често виждаме, че на пътя, когато някой сгреша и деянието му доведе дори до фатални последици, това остава безнаказано. Как може санкционирането в спорта да се прехвърли на пътя?

Хората трябва да осъзнават до какво може да доведе една грешка. Много често водачите дори не се замислят за това. Те смятат, че всяка грешка е допустима, че няма да доведе до тежки последици, че ще им бъде простено или че няма да бъде забелязано. Докато се разсъждава по този начин, винаги ще имаме проблеми с пътната безопасност. Винаги когато сме участници в движението на пътя, трябва да сме наясно, че дори най-мал-

ката наша грешка може да бъде пагубна. Трябва да мислим, преди да я направим, а не след това да съжаляваме.

Защо, когато хората са в отбор – в спорта или в екип на работа, – се подкрепят, а излизайки на пътя, всеки става самостоятелен и агресивен?

Поведението ни на пътя е някакъв микс между отборен и индивидуален спорт. Ние трябва да се държим като отборни играчи на пътя, защото безопасността на участниците в движението зависи от всеки. Аз може да съм изключително добър шофьор, но ако други-

ят е слаб и направи грешка, това може да коства моя живот или здраве. От друга страна, като се качим в колата, се възприемаме като индивидуални спортисти – искаме да стигнем първи, да покажем, че сме най-бързите, най-хитрите. Трябва да сме отборни играчи, а на практика сме индивидуалисти.

Имате ли ситуация, която силно Ви е разтърсила и е променила начина Ви на шофиране?

Да, имам такива ситуации в живота ми. Първата беше малко след като взех шофьорската си книжка. Прибирах се от морето и карах доста

бързо. Предстоеше ми лъв завои – аз съм в лявата лента и изпреварвам автомобил вдясно, водачът на който реши леко да сече завоя и ме притисна. В същото време от другата страна идваше кола с много висока скорост и започна да навлиза в моята лента. Буквално огледалата и на едния, и на другия автомобил се закачиха в моите двете странични огледала. Движех се със скорост около 120-130 км/ч, а другите водачи може би с около 150 км/ч. Отбих и спрях, защото целият треперех. Осъзнах, че секунда е достатъчна всички да излезе извън контрол. Това беше моментът, в който

усетих колко опасна е скоростта.

Друга ситуация имах в Полша, където играх една година. Веднъж карах с около 150 км/ч, като в автомобила с мен бяха трима от най-известните волейболисти в Полша. Спря ни немаркирана сиба „Вектра“ на властите с камера. Опитахме да мислим с „бързате за тренировка“. Не стана. Платих изключително голяма глоба. Тогава осъзнах, че правилата важат за всички – без значение дали си звезда или не.

Защо в чужбина правилата се спазват повече, отколкото в България?

Проблемът не е в България, а в полицията и в контролиращите органи. Знаем, че има варианти да ни се разминем. Ако ти свалят номерата веднъж, втория път няма да превиши скоростта.

Какво бихте казали на младите шофьори?

Автомобилът и начинът, по който го управляваме, не ни правят по-значими. Съвременните коли са комфортни, по-безопасни и не усещаме скоростта, но опасността е реална. Трябва ясно да осъзнаваме действията си и последициите – за нас и за напълно невинните около нас. Никой не е застрахован от ПТП. Аз самият съм имал инциденти – и по моя вина, и без да съм допуснал аз грешката на пътя. Ако всички сме по-отговорни и по-мислени на пътя, това ще е от полза за цялото общество.

На финала бихте ли дали три съвета?

Първо – спазвайте правилата. По-добре да следваме правилата, които не са перфектни, отколкото да настъпим хаос.

Второ – осъзнавайте действията и отговорността, която носите.

Трето – не бързайте. Скоростта никога не води до нещо добро.

Има писти – там е мястото за високите скорости. На пътя карайте така, че да опазите всички.

Европейската комисия:

България е на второ място в ЕС по брой жертви при ПТП за 2024 г.

Европейската комисия (ЕК) публикува доклад за напредъка към постигането на целта за намаляване наполовина на жертвите и ранените по пътищата до 2030 г. В документа се отчита, че през 2024 г. по пътищата на Европа са загинали 19 940 души, което представлява намаление с 12% от 2019 г. насам, но е значително по-малко от годишното понижено от 4,6%, необходимо за постигане на целите за 2030 г.

Анализът показва, че през 2024 г. Швеция е имала най-добри резултати в областта на пътната безопасност – 20 смъртни случая на един милион жители при средна стойност за Европейския съюз от 45 на милион. Румъния е с най-висок процент смъртни случаи – 78 на един милион жители.

Данните на ЕК сочат, че през 2024 г. България е на второ място по брой жертви по пътищата при ПТП – 74. В страна-

та се регистрира относително висок дял на смъртни случаи по пътищата в селските райони. „България е на път да постигне целта за 2030 г. От 2019 г. се отчита намаление от 24% и е постигнат напредък в изпълнението на мерките в националната стратегия 2021-2024 г. В повечето разглеждани области обаче има забавяне, като основен пропуск са ограниченията във финансирането“, посочват от ЕК. От Комисията добавят,

че недостатъчното средства са основна причина за забавяне или отлагане на действията, като провеждането на кампании, разработването на планове за мобилност и пътна безопасност в градовете, реализирането на целеви инвестиции в общинските програми, насочени към уязвимите участници в движението и селските пътища, както и провеждането на огледи и инспекции. Освен това от ЕК считат, че честите смени на

правителствата са довели до забавяне на промените в законодателството, като са отчестени и пропуски, свързани с техническите ресурси и събирането на данни.

Според доклада на Комисията пътнотранспортните произшествия са довели до разходи за икономиката на ЕС от близо 2% от БВП.

Страницата подготви екип на в. „Строител“

Кирчо Димчев, един от учредителите на РКСВ – Варна:

Аспаруховият мост е емблема и гордост и за строителите, и за морската столица

Благодарение на мероприятията, организирани от РКСВ – Варна, ветераните не се чувстват забравени

Елица Илчева

Г-н Димчев, наскоро честваште завиден юбилей. Как се чувствате един строител на 80 г.?

На 80 години имам загърба си 55 г. стаж в строителството, от тях 43 г. са в някогашния Домостроителен комбинат във Варна. Чувствам се сравнително добре, но ми липсва ежедневната работа и контактът с хората.

Разкажете как стана така, че избрахте точно този професионален път?

Роден съм на 15 януари 1946 г. в девненското село Река Девня. Строителството на първия завод в Девненската низина за мен като дете беше изключително събитие, още повече че специалистите геодезисти оставяха инструментите си за съхранение в нашия дом. Тази апаратура предизвикваше у мен огромно любопитство. Вероятно по-късно това беше причината да се запиша в Строителния техникум „Васил Левски“ във Варна (сега Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия), който завърших през 1968 г. В личен план за мен бе възбудата и това, че служих във Военноморските сили като радиометрист на стражеви кораб „Смели“.

Разкажете ни за ключовите моменти в професионалната Ви кариера. Кой период, случай или обект е най-скъп за Вас?

Трудовата ми дейност започна през 1968 г. в тогавашното ДСО „Промислено строителство – Заводски строежи“ като технически ръководител на обект „Ремонтно-механичен завод и нов завод за калцинирана сода“ в Девня. От 1971 г. продължих като групов технически ръководител в „Металстрой“ на обекти на основни цехове и естакади за тръбопроводи от метални конструкции и виброелементи в новия завод за калцинирана сода. През 1975 г. предприехме продължи да работи като „Монтаж строителни конструкции“ – Казичене.

Сред значимите за мен периоди е 1974 г., когато „Металстрой“ пое като подизпълнител монтажа на металната конструкция на Аспаруховия мост над канала море – езеро. Ходихме на обмяна на опит в градовете Острава и Братислава с колеги, които се занимаваха с производството и монтажа на уникалната метална конструкция, представляваща кутия от събрани елементи листова стомана. Елементите събирахме на стен на земята с дължина 320 м, а над канала отворът бе 160 м и съответно по 80 м от двете

Снимки личен архив

страни. Секциите бяха с височина от 2,50 до 5 м и се монтираха на височина 50 м над морското равнище. Връзката между тях ставаше след пясъкоструене и с високоскоростни болтове, като се разчиташе на триенето на секциите с металните лаш (големи метални планки). Натягането на болтовете се извършваше с динамометрични ключове. Линията на металната конструкция се поддържаше от скеле и 16 броя 200-тонни хидравлични крикове. Болтовете за връзка бяха близо 73000.

С казаното потвърждавате нещо, което съм чел – че конструкцията на Аспаруховия мост е уникална. Да, няма друга такава в България.

Колко време отне изграждането ѝ?

Две години по-късно, през 1976 г., Аспаруховият мост бе въведен в експлоатация. Искам да подчертая, че добре сме си свършили работата, защото доскоро са правени само лустрационни ремонти – подмяна на асфалтовата настилка и боядисване на парпетите.

Също така смятам, че е крайно време за сериозно обследване на конструкцията с прелез на лагерите под нея, най-вече на неподвижния лагер от север на езерото. Мостовата конструкция е подложена в продължение на 50 г. на динамично натоварване, едностранно нагряване през летния период и агресивна морска среда. Отвътре и отвън трябва да се провери състоянието ѝ и да се положи антикорозионна защита, каквато не е правена от въвеждането на моста в експлоатация.

Имаше идея съоръже-

ната конструкция аз не бих успял без помощта на техническите ръководители, другите специалисти и една много добра бригада монтажници, с които тръгнах от девненското строителство.

А как продължихте?

До 1980 г. продължих строителството в Девненската низина – първо в монтажа на последния енергоблок на ТЕЦ „Девня“, а след това в строежа на нов завод за поливинилхлорид, който като че ли нарочно бе ликвидирани впоследствие. Болка ми е, че въпреки високотехнологичното оборудване фабриката отиде за скрап, а много работници останаха с непланираните заплати и без работа.

По промишлените обекти ли преминаха повечето Ви трудови дни?

Не съвсем. С откриването на новия Домостроителен комбинат във Варна започна работата като началник на поточно-технологичен екип (ПТЕ). Заедно с комплексния бригадир Игнат Рагенов и 50-60 строителни работници, специалисти по части електро, ВиК и ОВ, започнахме работата по новите панелни блокове – от първа копка до ключ.

През 1981 и 1982 г. бяхме национални първенци по „натурална производителност“ – през втората година беше изчислено, че на човек от екипа се падат по 7,16 изградени апартамента. До приключване на производството на панелните блокове въведохме в експлоатация 2250 жилища.

По време на кариерата си работили ли сте в чужбина?

Между 1989 и 1992 г. бях командирован два пъти като

шеф монтажник при строителството на панелни жилищни блокове в Крим, Одеса и Новоросийск с панели от Новия домостроителен комбинат, преобразван с кораб по Черно море. Там построихме около 650 апартамента. Имаше 11 типове проекта за жилищни секции, което даде възможност апартамента да имат много добре функционално разположени помещения.

Успели сте да се загържите на вълната и след смяната на режима у нас. Как продължихте професионалната си кариера?

Като главен изпълнител на завода „Ровър България“ през 1994-1996 г. с още един колега координирахме работата с английските специалисти и фирмите подизпълнители. Производството на леки автомобили продължи по-малко от година поради финансови причини – данъци и мита. До този момент „Ровър“ не бяха произвеждали автомобили извън Великобритания и бяха отказали строеж на завод в Русия.

Дейността ми в Домостроителния комбинат приключи през 2023 г. като инвеститорски контрол и ръководител „Капитално строителство“.

Паралелно с работата ми в комбината като собственик на фирма за строителен надзор в периода 2000-2015 г. участвах при въвеждане в експлоатация и изработване на технически паспорти на строежи – жилищни и промишлени саради, обекти от обслужващата сфера, инженерната инфраструктура, ел. захранване, както и въвеждане в експлоатация на базови станции на мобилни опера-

тор в Източна България.

С голямата бумашина в надзорната фирма тръгнах бих се оправил без участието на съпругата ми.

Вие сте от учредителите на Регионалния клуб на строителите ветерани във Варна. Кое от дейността на НКСВ смятате за най-важно?

Минаха 10 г., откакто във Варна учредихме РКСВ. През тези години не сме спирали да организираме ежемесечни срещи и поне една екскурзия до забележителни места, исторически и строителни паметници. Последно през 2025 г. посетихме Шуменското плато, историческия паметник на създавателите на българската гържава и стария грав. Поддържаме постоянна връзка с Областната структура на КСБ във Варна и Професионалната гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Васил Левски“. С ОП на КСБ – Варна, съвместно отбелязваме Димитровден. В края на годината на прекломено тържество поздравяваме юбилярите. Благодарение на мероприятията, организирани от РКСВ – Варна, които наброява около 60 души, ветераните не се чувстват забравени.

Има ли нещо, за което завиждате на днешните строители?

Завиждам им, че работят с нови технологии и нова техника. През първите ми 10-15 г. в строителството не разполагахме дори с бетоновози и бетонпомпи, а бетонополагането ставаше с много труд. Рядко имахме възможност да ползваме багери и кранове.

Следвайки целта си да бъде максимално полезен на строителния бранш, през 2023 г. вестник „Строител“ стартира рубриката „Полезни съвети“. В нея веднъж месечно на страниците на изданието публикуваме материали, предоставени от секциите на Камарата на строителите в България и партньорски организации като Българската асоциация за изолации в строителството (БАИС), които показват успешни практики от науката и практиката, свързани със строителни дейности. В брой 30 от 2023 г. на в. „Строител“ представихме пилотно материал на БАИС на тема „Как правилно да се залепват топлоизолационните плочи при контактна фасадна система“. Последваха материали от Асоциацията за: оформяне на някои специфични детайли при изпълнение на фасадна топлоизолация; топлоизолацията на цокъла; външната топлоизолационна комбинирана система с покритие от мазилка; топлоизолационната система, залепена към вътрешната повърхност на фасадната стена (ITICS); оформяне на топлоизолационната система около прозорците; топлоизолационна система при плосък покрив без въздушен слой, варианти на топлоизолиране на топъл (единичен) плосък покрив, топлоизолационна система при наклонен/скатен покрив с отопляемо подпокривно пространство; фасадна система със зидани еднослойни стени и зидария от блокове автоклавиран газобетон и др.

В настоящия брой представяме изискванията и необходимите технологични мерки при подготовката на различни типове основи.

Подготовка на основата за получаване на ТИС в зависимост от вида и състоянието

БАИС работи е пряко зависимо от правилната подготовка на основата. Независимо дали се касае за зидарии, бетонови повърхности, мазилки, гървени елементи или керамични покрития, състоянието на основата е определящ фактор за дълготрайността, здравината и експлоатационните характеристики на завършената топлоизолационна система (ТИС). Настоящото изложение систематизира изискванията и необходимите технологични мерки при подготовката на различни типове основи.

А. При зидарии

ОСНОВА		ВИД РАБОТА
Вид	Състояние	
Зидария от:	Запрашеност	Измитане, обезпрашаване, измиване, изсушаване
	Остатъци от разтвор	Изчукване и отстраняване
Тухли	Нарушени места, неравности ± 5 mm	Изравняване с подходящ разтвор (да се спазва технологичното време за съхнене)
	Висока влажност ¹⁾	Остава се да изсъхне
Бетонови блокчета	Оцветяване от соли	На сухо да се изчетка или измете
	Ронлива основа, без нужната носимоспособност ²⁾	Отстранява се и се полага нова основа (да се спазва технологичното време за съхнене)
Газобетон	Замърсена с масла	Почистване с водна струя под налягане (максимално 3-5 bar) с подходящи почистващи препарати. Остава се да изсъхне, след това се измива с чиста вода и се остава да изсъхне отново
	Фузи с ширина по-голяма от 5 mm	Запълване на fugите с подходящ разтвор (да се спазва технологичното време за съхнене)

Б. При бетонови основи

ОСНОВА		ВИД РАБОТА
Вид	Състояние	
Стени от:	Запрашеност	Измитане, обезпрашаване, измиване, изсъхване
	Порьозирал циментов камък вследствие на водоотгелане	Изчукване и отстраняване
Монолитен бетон	Остатъци от кофражни масла и други емулсии	Почистване с водна струя под налягане (максимално 10 bar) с подходящи почистващи препарати, измиване с чиста вода и оставяне да изсъхне
Готови съгласяеми стоманобетонни елементи	Неравности ± 5 mm	Изравняване с ЦП разтвор
	Оцветяване от соли	Основата се остава да изсъхне. На сухо се изчетква или измита
Стоманобетонни елементи с покритие	Остатъци от разтвор	Изчукване и отстраняване
	Основа с големи фузи и отвори	Изчукване, запълване
	Висока влажност ¹⁾	Остава се да изсъхне
	Нарушено сцепление между бетонови, каменни и други облицовъчни плочи с бетонна стена	Залепване и/или анкерване преди полагането на ETICS
	Фузи с ширина по-голяма от 5 mm	Запълване на fugите с подходящ разтвор (да се спазва технологичното време за съхнене); фузи, запълнени с монтажна пена, да се почистват предварително

В. При основи от мазилки с минерални оцветители

ОСНОВА		ВИД РАБОТА
Вид	Състояние	
Варови бои	Запрашеност	Измитане, обезпрашаване, измиване, изсъхване
	Оцветяване от соли	На сухо да се изчетка или измете
Минерални бои, минерални хастарни и завършващи мазилки	Замърсена, мазна основа	Почистване с водна струя под налягане (максимално 3-5 bar) с подходящи почистващи препарати, измиване с чиста вода и оставяне да изсъхне
	Основа с нарушена повърхност ²⁾	Да се измете и изчетка. Почиства се с водна струя под налягане (максимално 3-5 bar) с подходящи почистващи препарати, след това се измива с чиста вода и се остава да изсъхне
	Неравности	Изравняване с разтвор (да се спазва времето за съхнене)
	Силно нарушена основа без нужната носимоспособност ²⁾	Отстранява се и се заменя с нова (да се спазва технологичното време за съхнене)
	Висока влажност ¹⁾	Остава се да изсъхне

Г. При основи от полимерни мазилки

ОСНОВА		ВИД РАБОТА
Вид	Състояние	
Мазилки на база органични смоли	С ненарушена повърхност	Измитане, обезпрашаване, измиване, изсушаване
	Отлепване на мазилката от основата при пробно изпитване	Да се отстрани механично или с химически препарати съществуващата мазилка. Основата да се измие с чиста вода и да се остави да изсъхне
	С нарушена основа	Да се отстрани механично или с химически препарати съществуващата мазилка. Основата да се измие с чиста вода и да се остави да изсъхне

Д. При основи от гърво и леки строителни плочи

ОСНОВА		ВИД РАБОТА
Вид	Състояние	
Основи от гърво и леки строителни плочи	Прашни, замърсени	Измитане, обезпрашаване, измиване, изсушаване

Е. При основи с керамични покрития

ОСНОВА		ВИД РАБОТА
Вид	Състояние	
Керамични покрития	С необходимата здравина, равност и гладкост	Измитане, обезпрашаване, измиване, изсушаване

¹⁾ При постоянно поддържана влажност да се потърсят и да се отстранят причините

²⁾ Полагането на дълбочинен грунд и/или други методи за заздравяване на основата не са подходящи алтернативни мерки

Представиха концепция за високоскоростна железница между девет града във Великобритания и Ирландия

The Loop ще е повдигната линия по модел на проекта Neom

Страницата подготви Елица Илчева

Президентът на Кралския институт на британските архитекти (RIBA) арх. Крис Уилямсън представи концепцията The Loop – повдигната високоскоростна железница, която трябва да свърже девет града в Северна Великобритания и Ирландия. The Loop е връхновен от саундскния мегалоплис The Line, който е част от мащабния проект NEOM в Саудитска Арабия. Според Уилямсън това е визионерско предложение за стимулиране на регионалната свързаност. Трасето обхваща Нюкасъл, Лидс, Манчестър и Ливърпул в Англия, Единбург и Глазгоу в Шотландия, Бангор в Уелс, както и Дъблин и Белфаст в Ирландия. От RIBA смятат,

че обединяването на тези урбанизирани центрове с The Loop би създадо икономически регион с около 10 млн. жители, състоящ се в водещи световни метрополи. „Вместо градовете да се конкурират за ограничени инвестиции, те трябва да насърчават координа-

цията и партньорството помежду си“, заявява архитектът. Арх. Крис Уилямсън, който е съосновател на студио Weston Williamson + Partners (WW+P), е работил по станции за Neom и посочва, че мащабът на саундския проект е повлиял

върху визията му за The Loop. Очакваната инвестиция за реализацията на проекта е около 130 млрд. британски лири. Схемата е разработена съвместно с инженерното бюро Elliott Wood и трябва да осигури високоскоростни железни пътища върху пов-

отдалечени урбанизирани центрове, включително трансгранична трудова мобилност.

Проектът включва и две пресичания на Ирландско море чрез мостови съоръжения или тунели. Подробни идеи вече са обсъждани от британски инженери и архитекти, вклю-

гизнат каменен виадукт. Арковата конструкция ще бъде изпълнена от прегъвателно напрегнати каменни греди с цел по-добро висване в ландшафта.

чително предложения за връзки между Шотландия и Северна Ирландия и между Уелс и Ирландия.

Ако бъде реализирана, The Loop ще стане третата високоскоростна железница във Великобритания. Първата линия, свързваща Лондон с тунела под Ламанша, е въведена в експлоатация през 2003 г., а в момента се изгражда HS2 между Лондон и Бирмингам.

Британската база Ротера разполага с нова сграда с уникален снеготъчителен дефлектор

Британските студио Hugh Broughton Architects и NORR завършиха Antarctic Discovery Building – аеродинамична многофункционална сграда за изследователската станция Ротера на остров Аделаида. Проектът е реализиран с участието на инженерните консултанти Ramboll, Turner & Townsend и Sweco, като е съобразен с екстремните климатични условия на района.

горният етаж обединява офиси и пространства за отпих – фитнес, музикална и арт зала, сауна и стена за камерене. Antarctic Discovery Building разполага и с работилница с двубо̀на височина и зона за подготовка на експедиционно оборудване с директен достъп от терена.

Вместо традиционно повдигане на сградата на кокили архитектите прилагат стратегия за управление на снежните натрупвания чрез формата на корпуса. Разположена по посока на преобладаващите ветрове, постройката

насочва въздушния поток надолу покрива. По цялата му дължина е интегриран уникален снеготъчителен дефлектор. Той ускорява движението на вятъра и отвежда снега от южната фасада.

Обвивката на Antarctic Discovery Building е изпълнена от композитни панели с троино остъкляване и фасадни фотоволтаици, ориентирани на север. Благодарение на тази конфигурация обектът става първият сертифициран по BREEM проект в Антарктика. Енергийната ефективност се повишава

допълнително чрез комбинирано производство на топлина и електроенергия и функционално зонирване, което съкращава вътрешните логистични потоци.

Hugh Broughton Architects има опит с регица полярни съоръжения, включително мобилната станция Halley VI, и работи по разширение на австралийската антарктическа база. Според екипа съвременната полярна архитектура се насочва към по-компактни енергийно ефективни и ориентирани към благосъстоянието на обитателите решения.

Завършиха най-високата кула в Индия

Мумбайското бюро Architect Hafeez Contractor завърши 301-метровата жилищна кула Minerva,

която вече е най-високата въведена в експлоатация сграда в Индия. Зданието има 91 етаж. Проектът е реализиран като част от преустройство на терен от 2,6 ха, зает от незаконно изградено селище. Съгласно държавната политика на страната за рехабилитация на квартали с нисък социално-икономически статус жителите са преместени в 10 нови жилищни блока, в района на които има училища, търговски площи и обществена инфраструктура.

Minerva е разположена върху парцел от около 6000 кв. м, като формата ѝ е резултат от регулаторни изисквания и стремеж към максимална ефективност на земята. Според архитекта вертикалното застрояване в Мумбай е прокутирано от ограничените терени, а не от състояние за височина. Окончателната дбукулна конфигурация на Minerva е резултат и от промени в строителните нормативи на Мумбай по време на изпълнението, свързани с допустимата застроена площ.

Кулата съдържа 362 апартамента, ориентирани към хиподрума Махалакши и Арабско море. Преобладават жилищна с 3 и 4 спални, допълнени от дулекси мезонети и по-големи луксозни единици. Подумното ниво включва паркинг и спортно-развлекателни съоръжения.

Zaha Hadid Architects проектира културния район Qiantang Bay в Ханджоу

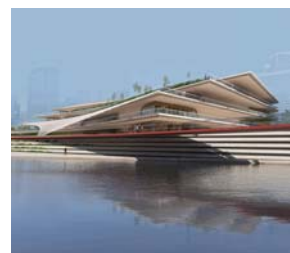
Серия от обществени и образователни обекти ще оформи новия културен район Qiantang Bay в Ханджоу, Китай, по проект на британското студио Zaha Hadid Architects. Комплексът се развива по протежение на канала Жедон и комбинира културни институции с мащабни озеленени пространства.

открити сцени. Визуализациите показват три скульптурни крайбрежни обема, заобиколените от засадени зони и каскадни стъпала, спускащи се към водата.

Мрежа от мостове и пешеходни алеи ще

осигурява връзки между двата бряга на канала и съседните квартали, интегрирайки новата зона в градската тъкан. По данни на проектантите централната водна ос ще трансформира бивши индустриални терени в не-

прекъснат зелен коридор с паркове, тераси и градини. Библиотеката е решена като остъклена структура, обградена от мащабни „обтаеми“ колони, които изпълняват едновременно носещи и функционални задачи – те ще

са и зони за съхранение на фондовете, и пространство за четене.

Фасадата комбинира сънати стъклени панели за максимално естествено осветление със зидани облицовки, въхновени от местните традиции в обработката на нефрит. Интериорът включва извити гървени конструкции и отразяваща повърхност на конзолния покрив. Международният младежки център е проектиран като многоетажна терасовидна композиция,

повлияна от крайбрежния пейзаж. Геометрията на външната обвивка преминава във вътрешните пространства, където са разположени аудитории, студио и зали за събития. Озеленени тераси обгръщат обема и създават допълнителни обществени площи.

Проектът интегрира и решения за защита от наводнения, съобразени със съществуващата инфраструктура на „град-гъба“ в Ханджоу. Предвидени са пропускливи настълки, озеленени отводнителни канали и системи за задържане и управление на гъждовните води.

Преобрази етаж от емблематичната Casa Batlló на Гауди в Барселона в галерия за съвременно изкуство

Архитектурното студио Mesura избира за новото пространство подход на „диалог без имитация“

Страницата
подготви
Елица Илчева

Архитектурното студио Mesura преобрази цял етаж от емблематичната Casa Batlló на каталунския архитект Антони Гауди в Барселона в ново пространство за съвременно изкуство. Проектът, наречен Casa Batlló Contemporània, е реализиран на втория етаж на сградата и за първи път в историята му се отваря за широка публика. Макар самата къща от години

менно трябва да функционира като неутрална „бяла кутия“, архитектите концентрират интервенцията си върху пода и тавана. Настилката е подложена на деликатна реставрация, а в една от залите е реализирана впечатляваща таванна инсталация от вълнообразно оформена неръждаема стомана. Металният таван изпълнява и техническа функция, като скрива кабели и инсталации, но едновременно с това интерпретира органичните форми и експерименталния дух на Гауди. За изработката му е използвана роботизирана технология за постепенно формоване – метод, прилаган основно в автомобилната индустрия, който за първи път намира приложение в интериорен архитектурен проект.

Формата напомня морски вълни и създава асоциации със Средиземно море – ключов източник на

въдновение за известния каталунски архитект. Тази интерпретация кореспондира и с фасадата на Casa Batlló, често описвана като дракон или мистично морско същество.

В изложбеното пространство е направена и подова настилка в бledo-зелен тон, заимстван от цветовете на оригиналната фасада. Тя комбинира микроцимент с декоративни елементи от рециклирана керамика и теракота, запазени от предишното състояние на етажа.

Първата изложба в новото пространство е „Отвъд фасадата“ на студио United Visual Artists, ръководено от Мат Кларк, който създава и светлинна инсталация за екстериора на сградата. Проектът се вписва в по-широката стратегия на Casa Batlló за съвременни интервенции след предишното сътрудничество с японския архитект Кенго Кума.

да е музей и туристическа атракция, второто ниво не е било част от маршрута за посещения. Първоначално то е използвано като жилищни апартаменти, а по-късно – като реставрационна работилница. Превръщането му в изложбена среда поставя редица предизвикателства пред екипа, включително адаптацията на жилищна планировка към гъвкава галерийна схема и интегрирането на съвременни инженерни

системи за дигитални арт инсталации.

Според съоснователя на Mesura Карлос Димас работата в контекста на архитектурата на Гауди изисква внимателен баланс. По думите му студиото избира подход на „диалог без имитация“, като избягва както буквалното цитиране на оригиналния език, така и рязък визуален контраст.

За да придадат характер на пространството, което едновременно

Предлагат дървена алтернатива на стандартните офис столове

Шведският дизайнер Малте Лундберг представя стола Silas – ергономично решение за домашна работна среда, което радикално се отклонява от утвърдената естетика на офис мебелите. Проектът е разработен в партньорство с мебелния производител Stolab в рамките на обучението на Лундберг в Колежа по дизайн Векстпалс в Стокхолм, Швеция.

Вместо типичните метали и пластмасови механизми дизайнерът залага почти изцяло на дърво, демонстрирайки, че дори сложни функционални елементи могат да бъдат реализирани с традиционен материал. Изборът пада върху бреза, ценена заради светлия си цвят и струк-

турните си качества.

С помощта на CNC технологии (Computer Numerical Control) седалката и облегалката са оформени в скулптурни, но анатомично прецизни форми. Облегалката е извита така, че да поддържа мускулатурата без директен натиск върху гръбначния стълб, което елиминира нуждата от тапицерия.

Най-голямото конструктивно предизвикателство е механизмът за регулиране на височината – мащабен винт, изработен от гърво с изключителна прецизност. Поради високата цена на специализирани инструменти, гайката е реализирана чрез 3D печат като доказателство за концепцията

с перспектива при серийно производство и двата компонента да бъдат фрезозвани.

Допълнителното регулиране на облегалката е постигнато чрез ръчно резбовано шлицово стъбло с шифт, което подчертава занаятчийския характер на проекта. Благодарение на универсалния си дизайн Silas може да бъде използван както на бюро, така и около трапезна маса или в студио.

Столът е представен в рамките на изложбата „Процес, материал, занаят“, част от Дните на дизайна в Стокхолм – формат, който тази година замени отменения Мебелен панаир и седмица на дизайна в шведската столица.

Сабине Марселис съчетава килим и мебел в хибридният обект Roll за CC-Tapis

Холандската дизайнерка Сабине Марселис разширя границите между текстил, мебел и скулптура с проекта Roll – хибрид между килим и диван, създаден за италианския производител CC-Tapis. Дебютът на обекта се състоя в Мексико Сити по време на местната седмица на изкуството в модернизистичната къща Valner, датираща от началото на 70-те години на XX век.

Концепцията произлиза от прост ежедневен жест – развиването на килим върху пода. Вместо да добърши движението, Марселис го „замразява“ в междинна позиция, превръщайки текстила едновременно в настилка и диван. Така Roll функционира в граничната зона между употреба и художествен обект.

Проектът е реализиран в три лимитирани цвятни вариации – бордо, бледорозово и ръжживокафяво. Текстилната част е изработена от 100% вълна, обработена с роботизирани техники, характерни за висококачественото производство на CC-Tapis.

Към единия край на клима е прикрепен подлакътник с извита форма, който осигурява стабилна опора. Основата му е от дърво, а завършекът включва лъскави

смолни елементи – емблематичен материал за минималистична, но цветно наситен език на дизайнерката.

При комбиниране на двата елемента килимът се трансформира в диван, а обектът придобива скулптурно присъствие. Roll е първият продукт на CC-Tapis извън традиционната категория килими и бележи нова посока за марката, ориентирана към експериментален и колекционерски дизайн.

ОП на КСБ – Варна, проведе традиционния конкурс по повод Трифон Зарезан

Строители, архитекти и инженери се включиха във „Винария 2026“

Магдалена Тодорова

За поредна година Областното представителство (ОП) на КСБ във Варна проведе традиционния конкурс по повод Трифон Зарезан. Той събра представители на браншовите организации във Варна. Строители, архитекти и инженери демонстрираха майсторството си в домашното винопроизводство, като над 70 декустатори и участници се включиха във „Винария 2026“. Събитието бе уважено от инж. Христо Димитров, председател на Общински съвет Варна и член на ОП Варна.

Председателят на ОП на КСБ – Варна, Светослав Жеков подчерта, че инициативата съхранява традициите и обединява бранша. „Секторът има нужда от сплотяване, говорим за целия строителен бранш, който включва и другите професионални камари, особено във времена, в които административните процеси стават все по-трудни и по-бавни“, заяви Жеков и припомни историческата роля на виното.

Инж. Стамат Стаматов – първа награда, червено вино

Инж. Красимир Даскалов – първа награда, бяло вино

Арх. Венелин Марков – първа награда, розе бяло вино

Председателят на журито инж. Людмил Русанов отбеляза високото ниво на представените от участниците мостри. Той обясни, че за оценяващата комисия е ключово дали са спазени всички технологични манипулации, които се извършват по време на ферментацията и съхранението. Според него ключът към майсторството е: „Хубава грозде, чисти съдове, малко повече труд, голям мерак и любов.“

Първа награда в категория „Бяло вино“ спечели инж. Красимир Даскалов. Той получи златен алпака. Инж. Даскалов сподели, че дължи отличията на сина си, който е технолог на виното. Той е завършил образованието си в САЩ, но решил да остане в България заради лозето, което семейството му е създало преди 20 г.

В категория „Розе“ призьт бе за арх. Венелин Марков. „Виното е от

домашната асма, която е сядена побече за сянка, отколкото за вино, но през последните 4-5 години съчетаваме и тази дейност и се получава пивко“, сподели той.

Голямата награда, 100-литрова буре, се присъди в категория „Червено вино“ на инж. Стамат Стаматов. „Много интензивен пловоф аромат, много добре направено, фенолно. Вино, което може да се пие сега или да старее поне 3-4 години и да се раз-

вива в положителна насока“, посочи председателят на журито за отличеното вино. Самият победител сподели, че произвежда розе, бяло и червено вино повече от 15 г. „Правя го с много любов и старание. Трябва да се спазва една технология, да се проверява във всеки етап как се развива виното, защото то е като красивата жена – трябва да се обгръзва, за да блесне с качества“, добави инж. Стаматов.

Освен отличенията с

първи награди майсторите на виното, участващи в конкурса, получиха грамоти за труда си.

„Качеството на представените вина е много разнообразно – от обикновено домашно вино до изключително рафинирани напитки. Голяма част от членовете на браншовите организации произвеждат

и фирмени вина, за които наемат технолози и се ползват изключително добри продукти“, коментира Светослав Жеков.

Конкурсът „Винария 2026“ отново показа, че Трифон Зарезан е празник не само на виното, но и на общността. Събитието събра браншовите организации, потвърждавайки, че професионализъмът в строителството и майсторството във винарството изискват търпение, прецизност и сърце.

КСБ отдава под наем зали за провеждане на събития – гр. София, ул. „Михаил Тенев“ № 6

Голяма зала театър „Колю Фичето“ с капацитет го 100 души

6 броя безжични микрофони, проектор, екран, флипчарт, лаптоп, озвучителна система

Наем за 8 часа:

- за членове на КСБ – 600 лв. (€307);
- за външни клиенти – 1200 лв. (€614)

Наем за 4 часа:

- за членове на КСБ – 300 лв. (€154);
- за външни клиенти – 600 лв. (€308)

Заседателна зала „1.5“ с капацитет 28 сегащи места на конферентна маса + 22 сегащи

28 конферентни микрофона, проектор, екран, флипчарт, лаптоп, озвучителна система

Наем за 8 часа: за членове на КСБ – 300 лв. (€154); за външни клиенти – 600 лв. (€307)

Наем за 4 часа: за членове на КСБ – 150 лв. (€77); за външни клиенти – 300 лв. (€154)

Цените са с ДДС

ИНТЕРВЮ

Джейсън Пелмар, постоянен представител на Групата на Световната банка за България

ФОРУМ

НСОРБ отбелязва юбилейна 30-годишнина на XXXIX Общо събрание

СВЯТ & ИНОВАЦИИ

Завърши разширението на Paisley Museum в Шотландия

ВЕСТНИК „СТРОИТЕЛ“ Е НОСИТЕЛ НА:

Наградата на НСОРБ „Медиен глас на общините“ 2018 г. и 2020 г.

Специална награда „Гласът на работните строители“ от ОП на КСБ – Смолян, 2019 г.

Специален приз „Скритото добро“ на Столичната община, 2017

Специална награда на ОП на КСБ - Велико Търново, статуетка на Уста Кольо Фичето, 2018 г.

Годишната награда на ББАПБ „Медия на доверие“ за 2014 г. за принос в областта на пътна безопасност

Почетен плакет на ВТУ „Тодор Каравелов“ 2017 г.

Юбилейен плакет на ВТУ „Тодор Каблешков“ 2017 г.

Наградата за 2014 г. на Националната асоциация на медиаторите и Съюза на юристите в България за специален принос и подкрепа за утвърждаване на медиацията

Наградата за 2010 г. на Съюза на юристите в България и на Висшия съдебен съвет за публикация в централния печат на правна тематика и за точно и обективно отразяване действителността на съдебната система

Годишната награда за 2013 г. на НСОРБ в категория „Печатни медии“

Строител

ИЗДАТЕЛ „ВЕСТНИК СТРОИТЕЛ“ ЕАД

„Вестник Строител“ ЕАД е притежател на марките „Вестник Строител“, „Строител“, „Ког Строител“, Строителен обект на Черноморие“ и „Бал на строителя“ съгласно регистрации в Патентно ведомство на Република България

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ

g-р инж. Владимир Вутов – Председател

инж. Любомир Качамаков

инж. Благой Козарев

Прокурист и главен редактор Ренета Николова

Офис мениджър Калоян Станчев

Отговорни редактори Десислава Бакърджиева, Емил Христов

Редактори Росица Георгиева, Мирослав Еленков

Специални кореспонденти Елица Илчева, Георги Сотиров

Фото и видео заснемане Мартин Стоянов

Коректор Румяна Кръстева

Графичен дизайн Влади Георгиев, инж. Галя Герасимова

Технически секретар – шофьор Калин Алексиев

Реклама и организация на събития

Ренета Николова, 0888 55 39 50

Редакционни телефони: 02 806 24 22; 0884 20 22 57

www.vestnikstroitel.bg; e-mail: news.stroitel@gmail.com

Адрес София, ул. „Михаил Тенев“ 6, ет. 4

Печат „НД ПРИНТ ИНВЕСТМЪНТ“ ЕООД

Разпространение „Български пощи“ ЕАД

КОРЕСПОНДЕНТИ ОТ ОП НА КСБ: Мариана Иванова – ОП Видин, Анелия Кулинова – ОП Пазарджик, Звезда Димитрова-Кошничарова – ОП Сливен, Бяла Сиракова – ОП Враца, Рени Александрова – ОП София, Станислава Босева – ОП Плевен, Недялка Маргаритова – ОП Смолян, Георги Кулов – ОП Кърджали, Диана Димова – ОП Велико Търново, Снежана Генева – ОП Търговище

2026 Рекламна тарифа Строител®

1. ПЪРВА СТРАНИЦА – ЛОГО до 8 см²

Само с едногодишни договори.
Цена с включена 50% отстъпка – за 1 година (52 броя) – € 3784 (7400 лв.)

2. ВЪТРЕШНИ СТРАНИЦИ – РЕКЛАМНИ КАРЕТА – ЦЕНА ЗА 1 БР.

Цяла страница 254x377 мм – € 645 (1260 лв.)
1/2 страница 254x187 мм – € 323 (630 лв.)
1/4 страница 125x187 мм – € 164 (320 лв.)
1/8 страница 125x93 мм – € 85 (165 лв.)

3. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПОКАНА ЗА СЪБИТИЕ, ПОЗДРАВ

Максимален обем 1/2 страница – € 292 (570 лв.)

4. ПУБЛИКУВАНЕ НА МАЛКИ ОБЯВИ

Цена за 25 кв. см – € 36 (70 лв.)

5. ВЛОЖКИ ДО 50 Г, ДО А4

Тираж над 7000 бр. – € 0,18 (0,35 лв.) / бр.
Тираж от 2500 бр. до 7000 бр. – € 0,21 (0,40 лв.) / бр.
Тираж до 2500 бр. – € 0,26 (0,50 лв.) / бр.

6. АБОНАМЕНТ ЗА PDF ИЗДАНИЕТО НА В. „СТРОИТЕЛ“

Цена за 1 година – € 205 (400 лв.)

www.kob.bg
www.vestnikstroitel.bg
ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ISO 2012:2024
BULVAR VERITAS
BULVAR VERITAS
BULVAR VERITAS

7. ПРОФЕСИОНАЛНО ЗАСНЕМАНЕ НА ОБЕКТИ И СЪБИТИЯ

Фотозаснемане до 4 часа и обработка на материала – € 307 (600 лв.)
Фотозаснемане до 8 часа и обработка на материала – € 512 (1000 лв.)
Видеозаснемане 1 ден, монтаж и тиражиране – € 870 (1700 лв.)

✓ ПРЕДПЕЧАТ НА РЕКЛАМНИ МАТЕРИАЛИ – ОТ € 77 (150 лв.)
✓ ПРЕДПЕЧАТ И ОТПЕЧАТВАНЕ НА ПОКАНИ, ПОЗДРАВИТЕЛНИ КАРТИЧКИ, ПОСТЕРИ
✓ ИЗРАБОТВАНЕ НА КАЛЕНДАРИ, ПАПКИ, РЕКЛАМНИ МАТЕРИАЛИ И ДР.
✓ ОРГАНИЗИРАНЕ И ОТРАЗЯВАНЕ НА СЪБИТИЯ

Вестникът излиза всеки петък, материалите за публикациите (дизайн, текст) се подават до вторник същата седмица.

www.vestnikstroitel.bg

ПУБЛИКУВАНЕ НА БАНЕР

ГОРНИ – ДО ГЛАВАТА
Цена – € 1534 (3000 лв.) /1 година

СТРАНИЧНИ
Цена – € 1279 (2500 лв.) /1 година
€ 231 (450 лв.) /1 месец

ВИДЕОРЕКЛАМА
Цена – € 461 (900 лв.) /1 месец

ПУБЛИКУВАНЕ НА НОВИНА/ РЕКЛАМА В САЙТА

Обем до 2500 знака + 1 снимка
Цена – € 154 (300 лв.)
Обем до 5000 знака + 2 снимки
Цена – € 307 (600 лв.)

Публикуване на новина/реклама във:

Facebook СТРАНИЦАТА НА В. „СТРОИТЕЛ“

Текст и снимка – € 128 (250 лв.)
Текст, снимка и тагване на фирма/ продукт – € 179 (350 лв.)
Текст и видео – € 179 (350 лв.)
Публикуване на стори – € 52 (100 лв.)

Viber ГРУПАТА – € 154 (300 лв.)

TikTok

Рекламен клип до 30 сек. – € 103 (200 лв.)
– € 77 (150 лв.)

LinkedIn СТРАНИЦАТА

Текст и снимка – € 103 (200 лв.)
Текст, снимка и тагване на фирма/ продукт – € 128 (250 лв.)
Текст и видео – € 154 (300 лв.)

Instagram ПОСТ

Снимка и тагване – € 77 (150 лв.)
Две снимки и тагване – € 103 (200 лв.)
Публикуване на стори – € 52 (100 лв.)

ПРИ ПАКЕТНО ОТРАЗЯВАНЕ В СОЦИАЛНИТЕ КАНАЛИ НА В. „СТРОИТЕЛ“ – ОТСТЪПКА ДО 20%

РЕКЛАМА В ПОДКАСТА „КОД СТРОИТЕЛ“
Цена с включена 50% отстъпка – за 1 година (20 епизода) – € 2557 (5000 лв.)
Цена за реклама в 1 епизод – € 256 (500 лв.)

до 50% отстъпка За едногодишни договори – от рекламната тарифа

Цените не включват ДДС

За контакти: 0888 55 39 50 – Ренета Николова, 0884 20 22 57 – Калоян Станчев

Надежден партньор с 25 години в бизнеса

- Производство и монтаж на стоманени конструкции:
 - за сгради
 - за индустрията
 - за офшорни инсталации
- Строителство на сгради и съоръжения
- Механична обработка
- Металообработка
- Оградни системи и габиони
- Търговия с метали и строителни материали

Стримона ЕООД
гр. Петрич, ул. "Първомайски път" №35
тел: +359 745 69 600, info@strimona.net

hydroSTOP.BG

ВАШИЯТ ДОВЕРЕН ПАРТНЬОР В ХИДРОИЗОЛАЦИЯТА

РЕШЕНИЯ – ПРЕДЛАГАМЕ:

- Битумна хидроизолация
- PVC/ГПО хидроизолация
- Течна хидроизолация

+359 895 540 900
office@hydrostop.bg www.hydrostop.bg

diasflooring.com

ВАШИЯТ ПАРТНЬОР В НАСТИЛКИТЕ

РЕШЕНИЯ – ПРЕДЛАГАМЕ:

- УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ
- ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ
- ЗА СПОРТА
- ЗА АДМИНИСТРАЦИЯТА
- ЗА ИНДУСТРИЯТА

+359 897 75 02 21
office@diasflooring.com diasflooring.com

